

ADB „GJENSIDIGE“

Nepriklausomo auditoriaus išvada,
metinis pranešimas ir
finansinės ataskaitos už metus,
pasibaigusius 2018 m. gruodžio 31 d.

Įmonės pavadinimas:	ADB „Gjensidige“
Įmonės kodas:	110057869
Adresas:	Žalgirio g. 90, Vilnius, Lietuva
Telefonas:	1626
Eil. paštas:	info@gjensidige.lt
Tinklapis:	www.gjensidige.lt
Pagrindinė veiklos rūšis:	Ne gyvybės draudimo paslaugos
Finansinių metų pradžia:	2018 m. sausio 1 d.
Finansinių metų pabaiga:	2018 m. gruodžio 31 d.
Auditorius:	UAB „Deloitte Lietuva“

TURINYS

Pavadinimas	Puslapis
Nepriklausomo auditoriaus išvada	4-7
Metinis pranešimas	8-10
Bendrujų pajamų ataskaita	11
Finansinės būklės ataskaita	12-13
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	14
Pinigų srautų ataskaita	15
Aiškinamasis raštas	16-61

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

ADB „Gjensidige“ akcininkams:

Išvada dėl finansinių ataskaitų auditu

Nuomonė

Mes atlikome ADB „Gjensidige“ (toliau – Bendrovė) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita ir tą dieną pasibaigusių metų bendruų pajamų, pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos, aiškinamasis raštas, išskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, pridėtos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Bendrovės 2018 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir tą dieną pasibaigusių metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sajungoje.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Bendrovės pagal Tarptautinių buhalterių etikos standartų valdybos išleistą „Buhalerių profesionalų etikos kodeksą“ (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų auditu įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų auditu įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskirois nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame. Kiekvienas audito dalykas ir mūsų atsakas į jį yra aprašytas toliau.

Pagrindinis audito dalykas	Mūsų atsakas į audito dalyką:
Draudimo įsipareigojimų vertinimas	
Žr. finansinių ataskaitų 52-54 puslapius	Audituodami draudimo įsipareigojimus mes įvertinome ir testavome pagrindines išmokų reguliavimo proceso kontroles ir įvertinome pagrindines išmokų rezervo nustatymo proceso kontroles.
Kaip atskleista finansinių ataskaitoje 9-oje pastabojе, 2018 m. gruodžio 31 d. draudimo įsipareigojimai siekia 106 214 tūkst. euru, bei juos sudaro perkeltų įmokų techninis atidėjinys, numatomų išmokėjimų techninis atidėjinys ir nepasibaigusios rizikos techninis atidėjinys.	Testuodami draudimo įsipareigojimų tikslumą mes įvertinome išmokų rezervo bylas atrankos būdu palygindami numatyta išmoką su tinkama dokumentacija. Testuodami draudimo įsipareigojimų pilnumą mes įvertinome atrankos būdu, kad išmokėtos išmokos po finansinių metų pabaigos yra tinkamai apskaitytos kaip draudimo įsipareigojimai finansinių ataskaitų sudarymo dieną.

Deloitte yra vadinamos Deloitte Touche Tohmatsu Limited, Jungtinės Karalystės ribotos atsakomybės bendrovės, ir grupei priklausančios bendrovės narės („DTTL“). Kiekviena DTTL narė yra atskirai ir nepriklausomas juridinis asmuo. DTTL (dar vadinama „Deloitte Global“) pati savaimė paslaugų neteikia. Daugiau informacijos apie DTTL ir jos bendroves nares galite rasti čia www.deloitte.lt.

Pagrindinis auditu dalykas	Mūsų atsakas į auditu dalyką:
<p>Draudimo įsipareigojimų vertinimas</p> <p>salygas, taip ir klausimus, kurie yra jautrūs teisiniams, ekonominiams ir įvairiems kitiems veiksniamams bei neapibrėžtumams, siekiant įvertinti galutinius nuostolius.</p> <p>Mes manome, kad draudimo įsipareigojimų vertinimas yra pagrindinis auditu dalykas dėl įsipareigojimų likučio dydžio bei reikšmingų vadovybės naudojamų priešlaidų ir įvertinimų.</p>	<p>Mes perskaiciavome perkeltą įmoką techninių atidėjinių pagal pajamų uždirbimo momentą, remdamiesi draudimo sutartimis, galiojusiomis 2018 m. gruodžio 31 d.</p> <p>Be to, su aktuarų pagalba mes:</p> <ul style="list-style-type: none"> Įvertinome Bendrovės paruoštą aktuarinę ataskaitą ir techninių rezervų skaičiavimus, ypač atkrepiant dėmesį į šias sritis: <ul style="list-style-type: none"> - skaičiavimo būdų ir metodų tinkamumą (geriausiai aktuarinės praktikos pavyzdžiai); - priešlaidų patikimumą; - nuoseklumą tarp vertinimo periodų; - bendrą finansinių ir matematinių taisyklių taikymą. Atlikome techninių atidėjinių nepriklausomą analizę ir perskaiciavimą pasirinktoms veiklos rūšims. Be to, mes palyginome mūsų nepriklausomą analizę su Bendrovės parengtaja bei gavome pastebėtų reikšmingų skirtumų paaiškinimus, jei tokius buvo. Atlikome duomenų, naudojamų aktuarinėje ataskaitoje, suderinimą su finansiniais duomenimis.

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija, pateikta Bendrovės metiniame pranešime, tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti, ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai pateiktai finansinėse ataskaitose ar mūsų žinioms pagrįstoms atliktu auditu ir ar ji yra kitaip reikšmingai iškraiptyta. Jeigu remdamiesi atliktu darbu, pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraiptymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar Bendrovės metiniame pranešime, išskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą, pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų finansines ataskaitas bei ar Bendrovės metinis pranešimas, išskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą, buvo parengtas laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrsta finansinių ataskaitų auditu metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- Bendrovės metiniame pranešime, išskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą, pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų finansinių ataskaitų duomenis; ir
- Bendrovės metinis pranešimas, išskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą, buvo parengtas laikantis LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Be to, mes privalome patikrinti, ar buvo pateikta socialinės atsakomybės ataskaita. Jeigu nustatome, kad socialinės atsakomybės ataskaita nebuvovo pateikta, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sajungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Bendrovės gebėjimą testi veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos testinumu ir veiklos testinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Bendrovės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priemėme profesinius sprendimus ir laikémés profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatėme ir įvertinome finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome pakankamų tinkamų auditu įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- Supratome su auditu susijusias vidaus kontroles, kad galētume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galētume pareikšti nuomonę apie Bendrovės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarėme išvadą dėl taikomo veiklos testinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Bendrovės gebėjimo testi veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkrepti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokį atskleidimą nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau, būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė negalės toliau testi savo veiklos.
- Įvertinome bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, išskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, išskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

Taip pat pateikėme už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą kad laikémés atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, ir juos informavome apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie, galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokios pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Akcininkų sprendimu buvome paskirti atlikti Bendrovės finansinių ataskaitų auditą. Mūsų paskyrimas atlikti Bendrovės finansinių ataskaitų auditą akcininkų sprendimu atnaujinamas kiekvienais metais ir bendras nepertraukiama paskyrimo laikotarpis yra dveji metai.

Patvirtiname, kad skyriuje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Bendrovei ir jos Auditų komitetui.

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Bendrovei suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisés aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Be Bendrovei teikiamų audito paslaugų, atskleistų finansinėse ataskaitoje, mes pateikėme finansinių ataskaitų vertimą iš anglų kalbos į lietuvių kalbą; ataskaitą Grupės auditoriams dėl pagrindinių rizikos sričių.

Audit, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partneris yra Mindaugas Jukna.

UAB „Deloitte Lietuva“
Įmonės audito pažymėjimo Nr. 001275

Mindaugas Juknà
Atestuotas auditorius
Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000580

Vilnius, Lietuvos Respublika
2019 m. vasario 13 d.

1. Bendrovės būklės, veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga

Bendra apžvalga

Bendrovės įstatinį kapitalą 2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 6.402.217 paprastųjų vardinų akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė yra 7,37 euro.

99,97 proc. Bendrovės įstatinio kapitalo priklausė ASA „Gjensidige Forsikring“, identifikacinis numeris (kodas) 995568217, buveinės adresas Schweigaards gate 21, 0191 Oslo, 0301 Oslo, Norvegija (toliau – ASA „Gjensidige Forsikring“ ir „Akcininkas“), 0,03 proc. – smulkiajam akcininkui, fiziniam asmeniui.

Akcininkas	Akcijų vnt.	skaičius,
ASA „Gjensidige Forsikring“		6.400.091
Fizinis asmuo		2.126
Iš viso		6.402.217

Baltijos šalių ne gyvybės draudimo rinka augo 15,8 proc. (trijų 2018 m. ketvirčių duomenys, lyginant su tuo pačiu laikotarpiu 2017 m.). Bendrovė užėmė 8,3 proc. Baltijos šalių draudimo rinkos (2017 m. – 9,8 proc.).

Svarbiausi pasiekimai 2018 metais:

- ✓ Padidintas pelningumas pasitelkus tarifų peržiūrą;
- ✓ Sékminges Pan-Baltic IT sistemos, skirtos daugumai draudimo produktų visose trijose šalyse, įdiegimas;
- ✓ Įgyvendintos iniciatyvos dėl Bendrojo duomenų apsaugos reglamento ir Draudimo produktų platinimo direktyvos taisykių laikymosi;
- ✓ Didesnis vartotojams siūlomų produkto kiekis ir supaprastinta sąsaja „Gjensidige“ tinklapyje;
- ✓ Supaprastinta mūsų klientų ir partnerių žalų registravimo tvarka per tinklapį ir skambučių centrą;
- ✓ Pardavimo darbuotojų įgaliojimų peržiūra leido sutrumpinti atsako trukmę reagujant į draudimo brokerių ir partnerių užklausas;
- ✓ Patobulinti duomenų saugyklas sprendimai ir analitinės priemonės;
- ✓ Investicijos į darbuotojų įsitrukimą, mokymą ir tobulėjimą;
- ✓ Sustiprinta orientacija į klientą taikant „Gjensidige Experience“ programą.

2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo 808 darbuotojai (iš jų 233 – užsienio filialuose), 2017 m. gruodžio 31 d. – 922 darbuotojai (iš jų 250 – užsienio filialuose).

Pagrindiniai riziku tipai

Pagrindinės rizikos rūšys, susijusios su Bendrovės veikla, 2018 metais buvo šios:

- Draudimo rizika (aukštas nuostolingumo rodiklis, techninių atidėjinių nepakankamumas);
- Rinkos rizika (kainų svyravimo, portfelio diversifikavimo, valiutos kurso rizikos);
- Kredito rizika (finansinių priemonių emitentų įsipareigojimų nevykdymas, perdraudikų įsipareigojimų nevykdymas, kitų partnerių debitorinių įsipareigojimų nevykdymas, atsiskaitymų vėlavimas);
- Likvidumo rizika (nesugebėjimas patenkinti skubų lėšų poreiki);
- Operacinių rizikų (netinkamos procedūros, žmogiškojo faktoriaus nulemtos klaidos, valdymo rizika, sistemų ir procesų sutrikimai);
- Atitikties rizika (vidaus ir išorės taisyklių nesilaikymas).

Bendrovės valdybos nariai:

Visi Bendrovės valdybos nariai yra Gjensidige Forsikring ASA darbuotojai.

Kaare Steinar Østgaard (Valdybos pirmmininkas)	Vykdytasis viceprezidentas, Technologijų ir infrastruktūros padalinys
Janne Merethe Flessum	Vykdančioji viceprezidentė, Komunikacijų ir bendru paslaugų padalinys
Hans Georg Wettre Hanevold	Plėtros ir mobilumo padalinio direktorius
Anita Gundersen	Verslo ir draudimo brokerių klientų vadovė, Norvegija
Mats Christian Gottschalk	Vykdomasis viceprezidentas, Danija

2. Finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė, su aplinkosaugos ir personalo klausimais susijusi informacija

Pardavimai

Bendrovės pasirašyto draudimo įmokos 2018 metais sudarė 115.544 tūkst. eurų. Palyginus su Bendrovės 2017 metų atitinkamu rezultatu, pasirašyto įmokos padidėjo 0,4 proc.

2018 metais buvo sudaryta 1.650 tūkst. vnt. draudimo sutarčių (2017 m. – 1.663 tūkst. vnt.). Sutarčių kiekis 2018 metais sumažėjo 0,8 proc. Galiojančių draudimo sutarčių kiekis išaugo 3,8 proc. nuo 910 tūkst. vnt. 2017 metų pabaigoje iki 944 tūkst. vnt. 2018 metų pabaigoje.

Pasirašytų draudimo įmokų rezultatai pagal draudimo grupes (tūkst. EUR):

Draudimo grupė	2018 ADB "Gjensidige" Lietuva	2018 ADB "Gjensidige" filialai	2017 ADB "Gjensidige" Lietuva	2018 ADB "Gjensidige" filialai	Pokytis %
Transporto priemonių valdytoju privalomasis civilinės atsakomybės draudimas	27.143	19.089	27.691	16.681	4,2
Turto draudimas	10.563	7.807	12.485	7.492	(8,0)
Sausumos transporto priemonių, išskyrus geležinkelio transportą, draudimas	10.235	11.250	10.937	10.645	(0,4)
Nelaimingų atsitikimų ir ligos atvejų draudimas	11.650	8.351	11.870	7.855	1,4
Civilinės atsakomybės draudimas	3.601	1.098	3.804	1.096	(4,1)
Laidavimų draudimas	1.017	653	911	763	(0,2)
Pagalbos draudimas	775	163	972	100	(12,5)
Finansinių nuostolių draudimas	701	528	657	309	27,2
Krovinių draudimas	617	144	477	144	22,5
Kitos	90	69	157	58	(26,0)
Iš viso:	66.392	49.152	69.961	45.143	0,4

Perdraudimas

Perdraudikams tenkanti pasirašytų įmokų dalis 2018 metais – 3,0% (2017 m. - 3,3 %).

Draudimo išmokos

Draudimo išmokų sąnaudų suma 2018 metais sudarė 71.635 tūkst. Eur, t.y., lyginant su 2017 m. sumažėjo 10,1% (79.702 tūkst. Eur).

Bendras praneštų draudiminių įvykių skaičius 2018 metais sumažėjo nuo 596.085 iki 571.320. Atitinkamai, apmokėtų draudiminių įvykių skaičius sumažėjo nuo 601.293 iki 563.700.

Grynasis Bendrovės draudimo veiklos nuostolingumas sudarė 63,8% ir, lyginant su 2017 metais, sumažėjo 5,5 procentinio punkto.

Veiklos sąnaudos

Bendrovės grynujų veiklos sąnaudų rodiklis 2018 metais sumažėjo 2,7 proc. iki 31,7 proc., palyginus su 2017 m. (34,4 proc.). Iš viso Bendrovės grynosios veiklos sąnaudos, išskaitant perdraudikų komisinius mokesčius, 2018 metais sudarė 35.631 tūkst. eurų. Veiklos sąnaudos, neįvertinus perdraudikų komisinių mokesčių, 2018 metais siekė 35.848 tūkst. eurų ir tai buvo 10,5 proc. punkto mažiau nei 2017 metais (40.039 tūkst. eurų).

Investicinė veikla

Grynasis investicinės veiklos rezultatas 2018 metais sudarė 0.278 tūkst. eurų nuostolio (2017 m. – 2.101 tūkst. eurų pelno).

Grynasis veiklos rezultatas

Bendrovės 2018 metų veiklos finansinis rezultatas buvo teigiamas, grynasis pelnas sudarė 6.186 tūkst. eurų (2017 m. buvo patirta 786 tūkst. eurų nuostolių).

Bendrovės sudėtinis rodiklis sudarė 95,5 proc. (2017 m. - 103,7 proc.).

Informacija, susijusi su aplinkos apsaugos ir personalo klausimais

Informacija, susijusi su aplinkos apsaugos, personalo ir kitais socialinės atsakomybės klausimais, pateikiama Socialinės atsakomybės ataskaitoje, kurią galima rasti Bendrovės interneto svetainėje www.gjensidige.lt

3. Nuorodos ir papildomi paažkinimai apie metinėse finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis

Papildomi paažkinimai šiame pranešime nėra pateikiami – visa papildoma informacija, susijusi su metinių finansinių ataskaitų sudarymu, pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

4. Informacija apie patronuojamąjas ir asocijuotąjas įmones

Bendrovė per 2018 metus patronuojamujų įmonių ir asocijuotujų įmonių neturėjo.

5. Informacija apie įsigytas ar perleistas savas akcijas

Bendrovė per 2018 metus neįsigijo ir neperleido savų akcijų.

6. Informacija apie įsigytas ar perleistas kitų bendrovų akcijas

Bendrovė per 2018 metus neįsigijo ir neperleido kitų bendrovų akcijų paketo, kurio dydis būtų daugiau nei 10 proc. įstatinio kapitalo.

7. Informacija apie Bendrovės filialus

2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 2 užsienio filialus – Latvijoje (3 regionai ir 16 skyrių) bei Estijoje, taip pat 2 regionus ir 11 skyrių Lietuvoje (2017 m. gruodžio 31 d. – 2 užsienio filialus, 2 regionus ir 17 skyrių). Bendrovės pagrindinė buveinė yra įsikūrusi Žalgirio g. 90, Vilniuje.

8. Svarbiausi įvykiai Bendrovėje 2018 finansiniams metams pasibaigus

Nuo 2018 m. gruodžio 31 d. iki finansinių ataskaitų išleidimo Bendrovėje nebuvvo jokių įvykių, kurie darytu reikšmingą įtaką Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

9. Bendrovės svarbiausi tikslai 2019 metams

- ✓ Pelningas veiklos apimčių augimas ir nuolat gerinama klientams ir partneriams teikiamų paslaugų kokybė;
- ✓ Didinamas procesų efektyvumas pasitelkiant skaitmenizavimą ir automatizavimą;
- ✓ Analitiniais duomenimis paremtų CRM (santykii su klientais valdymo) procesų diegimas;
- ✓ Tęsiamas Bendrovės tinklapio ir išmokų sureguliuavimo procesų tobulinimas, orientuotas į klientų poreikių tenkinimą;
- ✓ Tolesnės investicijos į darbuotojų kompetencijos didinimą.

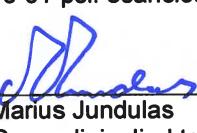
Vardas, pavardė	Pareigų pavadinimas	Parašas	Data
Marius Jundulas	Generalinis direktorius		2019.02.13

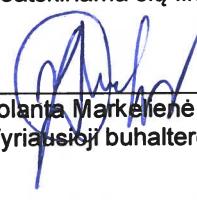
BENDRŪJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

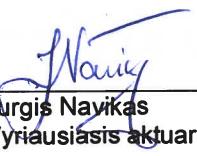
Už 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

tūkst. Eur	Pas- taba	2018 m.	2017 m.
Uždirbtos įmokos			
Pasirašytos įmokos, bendraja vertė	13	112.284	115.082
Perdraudikams tenkanti pasirašytų įmokų dalis		115.544	115.104
Perkelty įmokų techninio atidėjimo, bendraja vertė, pokytis		(3.453)	(3.758)
Perdraudikams tenkanti perkeltų įmokų techninio atidėjimo pokyčio dalis		264	3.887
		(71)	(151)
Išmokų sąnaudos, grynaja vertė	13	(71.636)	(79.702)
Išmokėtos draudimo išmokos		(68.848)	(78.382)
Žalų sureguliuavimo sąnaudos	14	(10.390)	(9.967)
Išieškotos sumos		3.634	5.512
Perdraudikams tenkanti išmokų dalis		4.243	1.077
Išmokų techninių atidėjinių pokytis		2.588	(132)
Perdraudikams tenkanti išmokų techninio atidėjimo pokyčio dalis		(2.863)	2.190
Nepasibaigusios rizikos techninio atidėjimo pokytis		1.247	1.308
Grynosios veiklos sąnaudos			
Įsigijimo sąnaudos	16	(35.631)	(39.612)
Atidėtuju įsigijimo sąnaudų pokytis	16	(25.490)	(26.364)
Administracinių sąnaudos	17	(377)	(1.969)
Perdraudimo komisinių pajamų ir pelno dalis	13	(9.981)	(11.706)
		217	427
Investicijų valdymo sąnaudos		(146)	(154)
Grynosios palūkanų pajamos		317	1.529
Finansinio turto, vertinamo tikraja vertė pelne (nuostoliuose), grynas pelnas / nuostoliai		(413)	574
Realizuotas investicinės veikos rezultatas		(57)	(147)
Nekilnojamomo turto pajamos		20	299
Valiutos perkausojo nuostoliai		(30)	(20)
Kitos pajamos	18	519	1.078
Kitos sąnaudos	18	(140)	(107)
Pelnas prieš apmokestinimą		6.334	128
Pelno mokesčiai	19	(148)	(914)
Ataskaitinių metų pelnas / (nuostoliai)		6.186	(786)
Kitos bendrosios pajamos per metus		-	-
Kitų bendrujų pajamų per metus iš viso		6.186	(786)

16-61 psl. esančios pastabos yra neatskiriamai šių finansinių ataskaitų dalis.

Marius Jundulas
 Generalinis direktorius

Jolanta Markeliene
 Vyriausioji buhalterė

Jurgis Navikas
 Vyriausiasis aktuaras

2019 m. vasario 13 d.

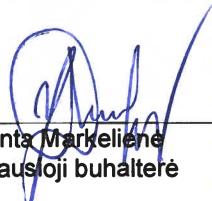
FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

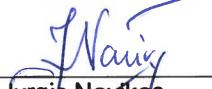
Gruodžio 31 d.:

TURTAS, tūkst. Eur	Pas- taba	2018 m.	2017 m.
Nekilnojamasis turtas ir įrengimai		1.713	1.780
Nematerialusis turtas		4.527	4.139
Nefinansinio turto iš viso	1	6.240	5.919
Finansinis turtas, vertinamas tikraja verte pelne (nuostoliuose)	2	87.017	69.969
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos	3	25.774	39.973
Finansinių investicijų iš viso		112.791	109.942
Terminuotieji indėliai kredito įstaigose	4	62	59
Draudimo veiklos gautinos sumos iš draudėjų ir tarpininkų	5	14.294	15.039
Perdraudimo gautinos sumos	5	980	256
Kitos gautinos sumos	5	1.562	1.836
Paskolos ir gautinos sumos		16.898	17.190
Atidėtosios įsigijimo sąnaudos		6.273	6.650
Kitos ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos		2.869	3.637
Sukauptų pajamų ir atidėtuų sąnaudų iš viso	7	9.142	10.287
Atidėtojo mokesčio turtas	19	652	400
Pelno mokesčio turtas		424	485
Išankstiniai apmokėjimai		147	129
Perdraudikams tenkanti perkeltų įmokų techninio atidėjinių dalis	9	290	361
Perdraudikams tenkanti numatomų išmokėjimų techninio atidėjinių dalis	9	9.636	12.500
Perdraudimo turto iš viso		9.926	12.861
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	6	14.350	11.958
TURTO IŠ VISO		170.570	169.171

16-61 psl. esančios pastabos yra neatskiriamą šių finansinių ataskaitų dalį.

Marius Jundulas
 Generalinis direktorius

Jolanta Markeliene
 Vyriausloji buhalterė

Jurgis Navikas
 Vyriausasis aktuaras

2019 m. vasario 13 d.

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

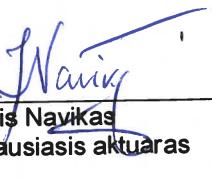
Gruodžio 31 d.:

ĮSIPAREIGOJIMAI IR NUOSAVAS KAPITALAS, tūkst. Eur	Pas- taba	2018 m.	2017 m.
Nuosavas kapitalas			
Akcinis kapitalas	8	47.184	47.184
Akcių priekai	8	12.454	12.454
Perkainojimo rezervas	8	57	63
Nepaskirstytasis pelnas, perkeltas iš praėjusių metų		(17.722)	(16.942)
Ataskaitinio laikotarpio pelnas (nuostoliai)		6.186	(786)
Nuosavo kapitalo iš viso		48.159	41.973
Įsipareigojimai			
Draudimo įsipareigojimai			
Perkeltyjų techninis atidėjiny		48.352	48.616
Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny		55.070	57.658
Nepasibaigusios rizikos techninis atidėjiny		2.792	4.039
Draudimo įsipareigojimų iš viso	9	106.214	110.313
Skolos			
Tiesioginiai draudimo įsipareigojimai			
Draudėjams		2.441	1.553
Tarpininkams		49	147
Kiti įsipareigojimai	10	6.536	8.645
Perdraudimo įsipareigojimai		238	206
Pelno mokesčio įsipareigojimas		268	-
Mokesčiai ir socialinio draudimo įmokos	10	647	590
Kitos skolos	10	707	602
Skolų iš viso		10.886	11.743
Atidėjiniai	11	275	491
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	12	5.036	4.651
Įsipareigojimų iš viso		122.411	127.198
ĮSIPAREIGOJIMŲ IR NUOSAVO KAPITALO IŠ VISO		170.570	169.171

16-61 psl. esančios pastabos yra neatskiriamą šių finansinių ataskaitų dalis.

Marius Jundulas
 Generalinis direktorius

Jolanta Markeliéné
 Vyriausioji buhalterė

Jurgis Navickas
 Vyriausiasis aktuaras

2019 m. vasario 13 d.

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

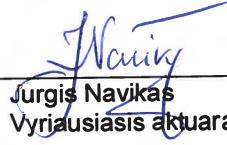
Už 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

tūkst. Eur	Įstatinis kapitalas	Akcijų piedai	Nekilnojamoj turto perkainojimo rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	47.184	12.454	69	(16.948)	42.759
Metų bendrosios pajamos	-	-	-	(786)	(786)
Perkainoto turto amortizacija	-	-	(6)	6	-
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	47.184	12.454	63	(17.728)	41.973
Metų bendrosios pajamos	-	-	-	6.186	6.186
Perkainoto turto amortizacija	-	-	(6)	6	-
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	47.184	12.454	57	(11.536)	48.159

16-61 psl. esančios pastabos yra neatskiriamą šių finansinių ataskaitų dalis.

 Marius Jundulas
 Generalinis direktorius

 Jolanta Markeliénė
 Vyriausioji buhalterė

 Jurgis Navikas
 Vyriausiasis aktuaras

2019 m. vasario 13 d.

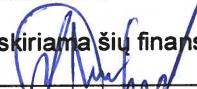
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

Už gruodžio 31 d. pasibaigusius metus

tūkst.Eur	2018 m.	2017 m.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai		
Gautos draudimo įmokos	111.861	120.600
Išmokėtos draudimo išmokos	(66.222)	(75.036)
Iš perdraudikų gauti mokėjimai	3.263	403
Mokėjimai perdraudikams	(3.436)	(3.322)
Sumokėtas pelno mokesčis	(89)	-
Mokėjimai darbuotojams	(11.377)	(11.793)
Mokėjimai tarpininkams	(7.816)	(10.176)
Sumokėti veiklos mokesčiai	(9.640)	(9.378)
Kiti atlikti mokėjimai	(12.230)	(21.928)
Kiti gauti mokėjimai	2.900	5.891
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	7.214	(4.739)
Investicinės veiklos pinigų srautai		
Investicijų įsigijimas:		
Skolos ir kiti pastoviųjų pajamų pajamų vertybinių popieriai	(38.596)	(37.767)
Terminuotieji indėliai kredito įstaigose	(4)	-
Investicijų įsigijimas iš viso:	(38.600)	(37.767)
Investicijų veiklos pajamos:		
Skolos ir kiti fiksuotų pajamų vertybinių popieriai	(35)	-
Terminuotieji indėliai kredito įstaigose	-	32
Investicinės veiklos pajamų iš viso:	(35)	32
Materialiojo turto įsigijimas	(1.554)	(826)
Investicijų perleidimas:		
Skolos ir kiti fiksuotų pajamų vertybinių popieriai	35.621	28.964
Terminuotieji indėliai kredito įstaigose	-	15.100
Investicijų perleidimas iš viso:	35.621	44.064
Investicijų valdymo sąnaudos ir komisinių mokėjimai	(146)	(154)
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	(4.714)	5.349
Finansinė veikla		
Sumokėti finansinės veiklos mokesčiai	(108)	(44)
Grynieji finansinės veiklos pinigu srautai	(108)	(44)
Grynasis pinigų srautų padidėjimas	2.392	566
Valiutos kurso svyrapimo įtaka pinigams ir pinigų ekvivalentams	-	-
Pinigai ir pinigu ekvivalentai metu pradžioje	11.958	11.392
Pinigai ir pinigu ekvivalentai metu pabaigoje	14.350	11.958

16-61 psl. esančios pastabos yra neatskiriamai šiu finansinių ataskaitų dalis.

 Marius Jundulas
 Generalinis direktorius

 Jolanta Markeliene
 Vyriausioji buhalterė

 Jurgis Navikas
 Vyriausasis aktuaras

2019 m. vasario 13 d.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
I. BENDROJI DALIS

Bendroji informacija

ADB „Gjensidige“ (toliau – Bendrovė) buvo įregistruota Lietuvos Respublikos įmonių rejestre 1993 m. rugpjūčio 9 d.

Bendrovė teikia ne gyvybės draudimo paslaugas. Draudimo veiklos licencijos Nr. 21.

Bendrovės įstatinį kapitalą 2018 m. gruodžio 31 d. sudarė 6.402.217 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominalioji vertė yra 7,37 euro, 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 6.402.217 paprastosios vardinės akcijos, kurių kiekvienos nominalioji vertė buvo 7,37 euro.

99,97 proc. Bendrovės įstatinio kapitalo priklausė ASA „Gjensidige Forsikring“, identifikacinis numeris (kodas) 995568217, buveinės adresas Schweigaards gate 21, 01191 Oslo, 0301 Oslo, Norvegija (toliau – ASA „Gjensidige Forsikring“ ir „Akcininkas“), 0,03 proc. – smulkiajam akcininkui, fiziniam asmeniui.

Akcininkas	Akcijų skaičius, vnt.
ASA „Gjensidige Forsikring“	6.400.091
Fizinis asmuo	2.126
Iš viso	6.402.217

2018 m. gruodžio 31 d. ASA „Gjensidige Forsikring“ grupei Baltijos šalyse priklausė:

- ADB „Gjensidige“, turinti įsteigtus filialus Latvijoje ir Estijoje.

Bendrovės darbuotojai

2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo 808 darbuotojai (2017 m. gruodžio 31d . – 922):

Šalis	2018.12.31	2017.12.31
Lietuva	575	672
Latvija	195	209
Estija	38	41
Iš viso	808	922

Bendrovės veikla

Bendrovė turi leidimą šių draudimo grupių ar atskirų joms priklausančių rizikų savanoriško draudimo veiklos vykdymui:

- Sausumos transporto priemonių, išskyrus geležinkelio transporto priemones, draudimas;
- Su sausumos transporto priemonių valdymu susijusios civilinės atsakomybės draudimas;
- Su skraidymo aparatu valdymu susijusios civilinės atsakomybės draudimas;
- Su laivų (jūrų ir vidaus vandenu) valdymu susijusios civilinės atsakomybės draudimas;
- Draudimas nuo nelaimingų atsitikimų;
- Skraidymo aparatu draudimas;
- Vežamų krovinių draudimas;
- Turto draudimas nuo kitų rizikų;
- Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas;
- Draudimas ligos atveju;
- Laivų (jūrų ir vidaus vandenu) draudimas;
- Turto draudimas nuo gaisro ir gamtinių jėgų;
- Laidavimo draudimas;
- Finansinių nuostolių draudimas;
- Pagalbos draudimas;
- Geležinkelio transporto priemonių draudimas.

Bendrovės draudimo veiklos licencija suteikia teisę teikti šias privalomojo draudimo rūšis:

- Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas;
- Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomasis draudimas;
- Rangovo civilinės atsakomybės privalomasis draudimas;
- Pagrindinių tyréjų ir biomedicininių tyrimų užsakovų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas;
- Geležinkelio įmonių (vežėjų) ir įmonių, kurios naudojasi viešaja geležinkelio infrastruktūra, privalomasis civilinės atsakomybės draudimas;
- Sveikatos priežiūros įstaigų civilinės atsakomybės už pacientams padarytą žalą privalomasis draudimas;
- Bankroto administratoriaus profesinės civilinės atsakomybės atliekant įmonių bankroto procedūras privalomojo draudimo veikla;
- Kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo draudimas.

Informacija apie Bendrovės filialus ir atstovybes

2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 2 užsienio filialus – Latvijoje (3 regionus ir 16 skyrių), Estijoje, taip pat 2 regionus ir 11 skyrių Lietuvoje (2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo 2 užsienio filialus, 3 regionus ir 17 skyrių). Bendrovės pagrindinė buveinė yra įsikūrusi Žalgirio g. 90, Vilniuje.

Informacija apie Bendrovės patronuojamąsių ir asocijuotąsių įmones

Bendrovė 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. patronuojamųjų ir asocijuotujų įmonių neturėjo.

Finansiniai metai

Bendrovės finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

II. REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI

Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Atitikties pareiškimas

Pateiktos Bendrovės finansinės ataskaitos parengtos pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus bei galiojusius Europos Sajungoje, bei Lietuvos Respublikoje buhalterinę apskaitą ir finansinę atskaitomybę reglamentuojančius teisės aktus. Finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis įsigijimo savikainos principu, išskyrus šiuos straipsnius, kurie vertinami tikraja verte: finansinių turta, vertinamą tikraja verte pelne (nuostoliuose), ir pastatus, kurie vertinami perkainota verte, kuri yra jų tikroji vertė vertinimo dieną, atėmus vėliau sukauptą nusidėvėjimą.

Finansinės ataskaitos buvo parengtos darant prieildą, kad artimiausioje ateityje Bendrovė galės toliau testi veiklą.

Nauji standartai ir išaiškinimai, likučių finansinėse ataskaitose perklasifikavimas

Ataskaitiniu laikotarpiu galioję standartai ir išaiškinimai bei apskaitos politikos pakeitimai

Toliau pateikiame esamus standartus pakeitimai ir nauji išaiškinimai, patvirtinti Tarptautinių apskaitos standartų valdybos (TASV) bei priimti ES, kurie galioja ataskaitiniu laikotarpiu:

- **9-asis TFAS „Finansiniai instrumentai“** – ES priémé 2016 m. lapkričio 22 d. (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau),
- **15-asis TFAS „Pajamos iš sutarčių su klientais“** ir 15-ojo TFAS pakeitimai „15-ojo TFAS įsigaliojimo datą“ – ES priémé 2016 m. rugsėjo 22 d. (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau),
- **2-ojo TFAS „Mokėjimas akcijomis“** – mokėjimo akcijomis transakcijų klasifikavimas ir įvertinimas – ES priémé 2018 m. vasario 26 d. (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau),
- **4-ojo TFAS „Draudimo sutartys“ pakeitimai** – taikant 9-ajį TFAS „Finansiniai instrumentai“ kartu su 4-uoju TFAS „Draudimo sutartys“ – ES priémé 2017 m. lapkričio 3 d. (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, arba kaip 9-asis TFAS „Finansiniai instrumentai“ taikomas pirmą kartą),
- **15-ojo TFAS „Pajamos iš sutarčių su klientais“ pakeitimai** – 15-ojo TFAS „Pajamos iš sutarčių su klientais“ išaiškinimas – ES priémé 2017 m. spalio 31 d. (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau).
- **40-ojo TAS „Investicinio turto“ pakeitimai** – investicinio turto perleidimas – ES priémé 2018 m. kovo 14 d. (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau),
- **1-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pakeitimai dėl „TFAS (2014 - 2016) patobulinimų“**, sudaryti remiantis kasmetiniu TFAS patobulinimo projektu (1-asis TFAS, 12-asis TFAS ir 28-asis TAS), pirmiausia siekiant panaikinti neatitikimus ir išaiškinti terminus – ES priémé 2018 m. vasario 7 d. (1-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pakeitimai bus pradėti taikyti metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau).
- **22-asis TFAAK „Sandorių užsienio valiuta svarstymas“** – ES priémé 2018 m. kovo 28 d. (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau),

9-asis TFAS „Finansiniai instrumentai“

4-ojo TFAS pakeitimai leidžia subjektams, kurie daugiausia užsiima draudimo veikla, galimybę atidėti 9-ojo TFAS įsigaliojimo datą iki 2021 m. sausio 1 d. Tokio atidėjimo poveikis yra tas, kad su tuo susiję subjektai gali toliau teikti ataskaitas pagal galiojančią standartą, 39-ąjį TAS „Finansiniai instrumentai“. Be to, finansinio konglomerato draudimo sektoriui leidžiama atidėti 9-ojo TFAS taikymą iki 2021 m. sausio 1 d., kai tenkinamos visos šios sąlygos:

- tarp draudimo sektoriaus ir bet kurio kito finansinio konglomerato sektoriaus, išskyrus finansines priemones, kurios yra apskaitomos tikraja vertė, finansinės priemonės neperduodamos, o tikrosios vertės pokyčiai pripažįstami pelno (nuostolio) ataskaitoje abiejose sektoriuose, dalyvaujančiuose tokiuose perdavimuose;
- finansinio konglomerato duomenys konsoliduotose finansinėse ataskaitose nurodo, kurios draudimo įmonės grupėje taiko 39-ąjį TAS;
- 7-ojo TFAS reikalaujami atskyrimai yra pateikti atskirai draudimo sektoriui, taikančiam 39-ąjį TAS ir likusiai grupei, taikančiai 9-ąjį TFAS.

„Gjensidige“ yra finansinis konglomeratas, kurio veikla daugiausia yra susijusi su draudimu, todėl nuspresta pasinaudoti šia išimtimi.

Šiu esamų standartų pakeitimų priėmimas ir išaiškinimai nesukélė jokių reikšmingų pokyčių ADB „Gjensidige“ finansinėms ataskaitoms.

Naujų ir esamų standartų pakeitimai, patvirtinti TAST, bet dar ES nepriimti

Šiu finansinių ataskaitų patvirtinimo datą, nurodyti esamų standartų pakeitimai, patvirtinti TASV ir priimti ES, buvo išleisti, bet dar negaliojo:

- **16-asis TFAS „Nuoma“** – ES priémé 2017 m. spalio 31 d. (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- **9-tojo TFAS „Finansiniai instrumentai“ pakeitimai** – išankstinio apmokėjimo su neigiamu kompensacija požymiai – ES priémé 2018 m. kovo 22 d. (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- **23-asis TFAAK „Pelno mokesčių neapibrėžtumai“** – ES priémé 2018 m. spalio 23 d. (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau).

16-asis TFAS „Nuoma“:

16-ajame TFAS reikalaujama, kad visos sutartys, kurios pagal jos apibrėžimą laikomos nuomas sutartimi, būtų įtrauktos į nuomininko balansą kaip naudojimo teise valdomas turtas ir nuomas įsipareigojimai. Ankstesnés nuomas klasifikacijos pagal veiklos nuomą arba finansinę nuomą yra panaikinamos. Reikalavimai netaikomi trumpalaikés nuomas sutartims (trumpesnėms nei 12 mėnesių) ir mažos vertés nuomas sutartims. Nuomininkas turi pripažinti naudojimo teise valdomą turą ir nuomas įsipareigojimą. Nuomas įsipareigojimo palūkanų poveikis atskleidžiamas atskirai nuo nusidėvėjimo sąnaudų už naudojimo teise valdomą turą. Nusidėvėjimo sąnaudos bus pateikiamas kartu su kitais „Gjensidige“ nusidėvėjimais, tuo tarpu palūkanų normos išskaitymas bus pateiktas kaip finansinis straipsnis. 16-asis TFAS įsigalioja 2019 m. sausio 1 d. Tikimasi, kad šis standartas turés įtakos „Gjensidige“ finansinėms ataskaitoms, žymiai padidindamas pripažintą „Gjensidige“ turą ir įsipareigojimus ir galimai turédamas įtakos sąnaudų pateikimui ir pripažinimui laiku pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Aptykris numatomos sumos, kuri bus pripažystama kaip nuomas įsipareigojimas ir naudojimo teise valdomas turtas, įvertinimas įgyvendinimo metu yra apie 7.330 tūkst. Eurų. Šios sumos yra neapibrėžtos. Žr. žemiau:

Tūkst.	2019.01.01	Metai, pasibaigę 2019.12.31
Naudojimo teise valdomas turtas	7.330	
Nuomas įsipareigojimas	7.330	
Numatomas poveikis bendrujų pajamų ataskaitai:		
- Nusidėvėjimo padidėjimas		1.450
- Palūkanų sąnaudų padidėjimas		121
- Kitų sąnaudų sumažėjimas		(1.535)

Siekiant nustatyti, ar į sutartį yra įtraukta nuoma, yra atsižvelgiama, ar sutartis suteikia teisę kontroliuoti nustatyto turto naudojimą. Tai taikoma nuomas sutarčių, automobilių nuomas ir kai kurį biuro įrangos nuomas atvejais. Tačiau pastaroji grupė yra netaikoma dėl mažos vertés pripažinimo. Nuomas laikotarpis bus apskaičiuojamas pagal sutarties trukmę ir bet kokius pasirinkimo laikotarpius, jei jais bus pakankamai pagrįstai naudojamasi. Nuomas sutarčių bendros sąnaudos ir kt. nebūs pripažystamos nuomas įsipareigojimuose. Nuomas sutarčių diskonto norma bus pagrįsta stebimomis skolinimosi palūkanų normomis obligacijų rinkoje kiekvienoje šalyje, kur veikia „Gjensidige“. Be to, palūkanų norma bus koreguojama pagal nuomas įsipareigojimų trukmę. Tai yra supaprastinimas, o atlikta jautrumo analizė, rodo, kad 1,5–3 proc. palūkanų normų pokytis neturės reikšmingos įtakos finansinei ataskaitai.

„Gjensidige“ nusprendė pripažinti savo nuomas įsipareigojimus pagal likusių nuomas mokėjimų dabartinę vertę, diskontuotą naudojant nuomininko papildomą skolinimosi normą pradinės paraškos pateikimo dieną, taip pat susijusio naudojimo teise valdomo turto pripažinimą iki sumos, atitinkančios nuomas įsipareigojimą.

Naujų ir esamų standartų pakeitimai, patvirtinti TAST, bet dar ES nepriimti

Šiuo metu ES priimti TFAS reikšmingai nesiskiria nuo nuostatų, kuriuos patvirtino Tarptautinių Apskaitos Standartų Taryba (TAST), išskyrus toliau pateikiamus standartus, esamų standartų pakeitimus ir išaiškinimus, kurių taikymui ES finansinių ataskaitų išleidimo datai dar nepriaratė (visų TFAS įsigaliojimo datos pateikiamas toliau):

- **14-asis TFAS „Ateinančių laikotarpių likučiai, susiję su reguliuojamais tarifais“** (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. ar vėliau) – Europos Komisija nusprendė netaikyti šio laikino standarto ir laukti, kol bus parengtas galutinis standartas,
- **17-asis TFAS „Draudimo sutartys“** (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- **3-iojo TFAS „Verslo jungimai“ pakeitimai** – Verslo apibrėžimas (skirti verslo jungimams, kurių įsigijimo data yra taikoma pirmajam metiniam laikotarpiui, prasidedančiam 2020 m. sausio 1 d. ar vėliau ir turto įsigijimams, kurie įvyksta laikotarpio pradžioje ar vėliau),
- **10-ojo TFAS „Konsoliduotos finansinės ataskaitos“ ir 28 TAS „Investicijos į asocijuotąsių įmones ir bendras įmones“ pakeitimai** – Turto pardavimas ar turtinis įnašas tarp investuotojo ir jo asocijuotos įmonės arba bendros įmonės (įsigaliojimo data buvo atidėta neapibrėžtam laikotarpiui, kol bus baigtas nuosavybės metodo tyrimų projektas),
- **1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ ir 8-ojo „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos“ pakeitimai** – Duomenų apibrėžtis (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- **19-ojo TAS "Išmokos darbuotojams" pakeitimai** – nustatyto dydžio išmokų pensijų plano pakeitimas, sumažinimas ar atsiskaitymas (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- **28-ojo TAS „Investicijos į asocijuotąsių įmones ir bendras įmones pakeitimai“** – ilgalaikiai interesai į asocijuotąsių įmones ir bendras įmones (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- **Ivairių išleistų standartų „TFAS (2015-2017) patobulinimai“ pakeitimai**, sudaryti remiantis kasmetiniu TFAS patobulinimo projektu (3-asis TFAS, 11-asis TFAS, 12-asis TAS ir 23-asis TAS) pirmiausia siekiant panaikinti neatitikimus ir išaiškinti terminus (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. ar vėliau),
- **TFAS standartų konceptinės sistemos nuorodų pakeitimai** (taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. ar vėliau).

Bendrovė šiuo metu vertina šių naujų standartų, esamų standartų pakeitimų ir naujų interpretacijų pritaikymo poveikį.

Daugiau informacijos apie atskirus standartus, galiojančių standartų pataisas ir aiškinimus, kuriuos galima tinkamai naudoti:

- **9-asis TFAS „Finansiniai instrumentai“** išleistas 2014 m. liepos 24 d. yra TASV pakeitimas 39–ajam TAS Finansiniai instrumentai: Pripažinimas ir įvertinimas. 9-asis TFAS apima pripažinimo ir įvertinimo, vertės sumažėjimo, pripažinimo nutraukimo ir bendruosius apsidraudimo sandorių reikalavimus.
- **15-asis TFAS „Pajamos iš sutarčių su klientais“** TASV išleistas 2014 m. gegužės 28 d. (2015 rugpjūčio 11 d. TASV atidėjo 15-ojo TFAS įsigaliojimo datą iki 2018 m. sausio 1 d. ir 2016 m. balandžio 12 d. TASV paruošė šio standarto išaiškinimus). 15-asis TFAS apibrėžia kaip ir kada ūkio subjektas,

atskaitomybę tvarkantis pagal TFAS, pripažins pajamas ir tuo pačiu metu reikalauja, kad tokie ūkio subjektai pateiktų finansinių ataskaitų naudotojams išsamesnius svarbius atskleidimus. Standartas pakeičia 18-ajį TAS „Pajamos“, 11-ajį TAS „Statybos sutartys“ ir keletą kitų su pajamomis susijusių interpretacijų. Standarto taikymas yra privalomas visiems ūkio subjektams, tvarkantiems apskaitą pagal TFAS, ir taikytinas praktiškai visoms sutartims su klientais: pagrindinės išimtys yra nuomas sutartys, finansiniai instrumentai ir draudimo sutartys. Pagrindinis naujo standarto principas yra tai, jog ūkio subjektai turės pripažinti pajamas atvaizduojant prekių ar paslaugų perkėlimą klientams sumomis, atspindinčiomis atlygi (t.y. apmokėjimą), kurį ūkio subjektas tikisi gauti už šias prekes ar paslaugas. Naujasis standartas taip pat padidina informacijos apie pajamas atskleidimą, ir pateikia nurodymus dėl sandorių, kurie anksčiau nebuvu išsamiai išnagrinėti (pvz. paslaugų pajamos ir sutarčių pakeitimai) ir patobulina daugelio elementų susitarimų gaires.

- **16-asis TFAS „Nuoma“** TASV išleistas 2016 sausio 13 d. Pagal 16-ajį TFAS nuomininkas pripažista nuomojamą turtą ir nuomas įsipareigojimus. Nuomojamas turtas vertinamas panašiai kaip kitas nefinansinis turtas, kuriam atitinkamai pripažistamas nusidėvėjimas. Nuomas įsipareigojimai iš pradžių yra įvertinami pagal nuomas mokėjimą, mokamą per nuomas laikotarpį, dabartine verte, diskontuota pagal numanomą nuomas normą, jei tai galima lengvai nustatyti. Jei šio rodiklio neįmanoma lengvai nustatyti, nuomininkas gali naudoti pakoreguotą skolinimosi normą. Kaip ir pagal prieš 16-ajį TFAS galiojusį 17-asis TAS, nuomotojas priskiria nuomą veiklos nuomai arba finansinei nuomai. Nuoma klasifikuojama kaip finansinė nuoma, kai iš esmės yra perduodama visa rizika ir nauda, susijusi su pagrindinio turto nuosavybe. Kitu atveju nuoma yra klasifikuojama kaip veiklos nuoma. Finansinės nuomas atveju nuomotojas pripažista finansines pajamas per nuomas laikotarpį pagal modelį, atspindintį nuolatinę periodinę grynosios investicijos grąžos normą. Nuomotojas pripažista veiklos nuomas mokėjimus kaip pajamas linijiniu būdu arba, jeigu tai teisingiau atspindi nuomojamo turto naudos sumažėjimą, pagal kitą sisteminį modelį.
- **17-asis TFAS „Draudimo sutartys“** TASV išleistas 2017 m. gegužės 18 d. Naujasis standartas reikalauja, kad draudimo įsipareigojimai būtų vertinami pagal dabartinę įvykdymo vertę ir suteikia labiau vienodą visų draudimo sutarčių vertinimo ir pateikimo metodą. Šie reikalavimai yra skirti nuosekliai, principais pagrįstai draudimo sutarčių apskaitai. 17-asis TFAS pakeičia 4-ajį „Draudimo sutartys“ ir taikant susijusius aiškinimus.
- **4-ojo TFAS „Draudimo sutartys“ pakeitimai** – taikant 9-ajį TFAS „Finansiniai instrumentai“ kartu su 4-uoju TFAS „Draudimo sutartys“ – ES priėmė 2016 m. rugėjo 12 d. Pakeitimais siekiama išspręsti klausimus, kylančius įgyvendinant naujajį 9-ajį finansinių instrumentų standartą prieš įgyvendinant pakeičiantį standartą, kurį valdyba rengia 4-ajam TFAS.
- **19-ojo „TAS Išmokos darbuotojams“ pakeitimai** – nustatyto dydžio išmokų pensijų plano pakeitimas, sumažinimas ar atsiskaitymas, TASV išleistas 2018 m. vasario 7 d. Pakeitimais reikalaujama naudoti atnaujintas šio pervertinimo prielaidas, kad būtų nustatyta dabartinė paslaugų savikaina ir grynosios palūkanos likusiam ataskaitiniam laikotarpiui po pakeitimo.
- **Ivairių išleistų standartų „TFAS (2015-2017) patobulinimai“ pakeitimai**, sudaryti remiantis kasmetiniu TFAS patobulinimo projektu (3-asis TFAS, 11-asis TFAS, 12-asis TAS ir 23-asis TAS) pirmiausia siekiant panaikinti neatitikimus ir išaiškinti terminus. Šiais pakeitimais patikslinama tai, kad: įmonė peržiūri savo ankstesnę dalį bendrojoje operacijoje, kai ji įgyja įmonės kontrolę (3-asis TFAS); įmonė neatlieka savo ankstesnės dalies bendros operacijos vertinimo, kai ji gauna bendrą verslo kontrolę (11-asis TFAS); tokia pačia tvarka įmonė atsiskaito už visas dividendų mokėjimų pelno mokesčio pasekmes; ir įmonė bendrujų paskolų dalimi laiko bet kokį skolinimą, kuris iš pradžių buvo skirtas turtui plėsti, kai turtas yra parengtas numatytam naudojimui ar pardavimui (23-asis TAS).
- **23-asis aiškinimas „Neapibrėžtumas dėl pelno mokesčio traktavimo“** TASV išleistas 2017 m. birželio 7 d. Gali kilti neaiškumų, kaip mokesčių teisė yra taikoma konkrečiam sandoriui ar aplinkybėms, arba ar mokesčių administracija priims įmonės apmokestinimo tvarką. 12-ajame TAS „Pelno mokesčiai“ nurodoma, kaip atsiskaityti už einamąjį ir atidėtąjį mokesčių, bet ne kaip atspindėti neapibrėžtumo poveikį. 23-asis TFAAK aiškinimas nustato reikalavimus, papildančius 12-ojo TAS reikalavimus, nuridant, kaip atspindėti neapibrėžtumo poveikį pajamų mokesčio apskaitoje.

Ivertinimai

Remiantis tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais, priimtais taikyti ES, vadovybė, rengdama finansines ataskaitas, turi padaryti tam tikrus vertinimus ir priežiūras, kurie turi įtakos turto, įsipareigojimų, pajamų, išlaidų ir neapibrėžtumų atskleidimui.

Ivertinimai ir pagrindinės priežiūros yra nuolatos peržiūrimi. Apskaitinių ivertinimų peržiūros rezultatai yra pripažįstami tą laikotarpi, kuriame ši peržiūra buvo atlikta ir jos rezultatai turėjo įtakos jam, arba peržiūros laikotarpiu ir ateities laikotarpiais, jei peržiūra turi įtakos einamajam ir būsimajam laikotarpiui.

Prie ivertinimų priskiriami nekilnojamoho turto ir įrengimų, nematerialiojo turto naudingos tarnavimo laiko trukmė, abejotinų draudėjų įsisokinimų ir investicijų vertės sumažėjimas, techniniai atidėjiniai, regresu atgautinos sumos, atidėtojo pelno mokesčio turto pripažinimas.

Tokių ivertinimų pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėse ataskaitose, kai bus nustatytas.

Užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta apskaitoje atvaizduojamos atitinkamos šalies funkcine valiuta pagal operacijos atlaimo dieną Europos Centrinio Banko skelbiama euro ir užsienio valiutos santykį. Piniginis turtas ir įsipareigojimai, ivertinti užsienio valiuta, yra konvertuojami į funkcinę valiutą pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Europos Centrinio Banko nustatyta valiutos kursą. Užsienio valiuta ivertinti nepiniginis turtas ir įsipareigojimai, vertinami tikraja verte, yra konvertuojami taikant jų tikrosios vertės nustatymo dieną galiojusį valiutos kursą. Užsienio valiuta ivertinti nepiniginiai straipsniai, vertinami įsigijimo savikaina arba perkainota verte, yra konvertuojami taikant operacijos arba perkainojimo dieną galiojusį valiutos kursą.

Pajamos ir sąnaudos dėl valiutos kurso pasikeitimo, konvertuojant turą ar įsipareigojimus į eurus, įtraukiamos į bendrujų pajamų ataskaitą tuo laikotarpiu, kai valiutos kursas pasikeičia. Pagrindinių valiutų kursai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo šie:

	2018.12.31	2017.12.31
PLN	4,3028	4,1770
USD	1,1454	1,1993

Nematerialusis turtas

Nematerialuj turą sudaro programinė įranga, prestižas ir verslo sujungimo metų įgytas kitas nematerialusis turtas. Nematerialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokį yra. Amortizacija yra skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) amortizacijos skaičiavimo metodą per įvertintą naudingą turto naudojimo laiką.

Bendrovė taiko šiuos nematerialiojo turto amortizacijos laikotarpius:

Nematerialiojo turto grupė	Naudingo tarnavimo laikas (metais)
Programinė įranga	4 - 7
Kitas turtas	5

Verslo įsigijimai

Verslo įsigijimai apskaitomi taikant pirkimo metodą. Sumokėta suma verslo jungimo metu yra vertinama tikraja verte.

Verslo jungimas tarp bendro pavaldumo įmonių

Bendro pavaldumo ūkio subjektų ar verslo jungimas – tai verslo jungimas, kada visus besijungiančius ūkio subjektus arba verslus prieš ir po verslo jungimo kontroluoja ta pati šalis arba šalys, ir kurių kontrolė yra pastovi. Įsigijamo ūkio subjekto turas ir įsipareigojimai pripažįstami jų ankstesnėmis apskaitinėmis vertėmis. Verslo įsigijimo dieną néra daromi koregavimai, siekiant atspindėti tikrąsias vertes, néra pripažystamas įsigijamo ūkio subjekto naujas turtas ir įsipareigojimai. Naujas prestižas néra pripažystamas, o skirtumas tarp įsigyto grynojo turto ir atlygio pripažystamas tiesiogiai nuosavybėje.

Nekilnojamas turtas ir įrengimai

a) Nekilnojamas turtas

Nekilnojamas turtas apskaitomas perkainota verte atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir turto vertės sumažėjimą, jei tokis yra.

Jeigu nekilnojamajį turtą sudaro svarbūs komponentai, kurių naudojimo laikotarpiai skiriasi, jie apskaitomi kaip atskiri nekilnojamojo turto vienetai.

Tais atvejais, kai perkainojamo turto vieneto vertė padidėja, tokis padidėjimas apskaitomas kaip turto vertės padidėjimas ir perkainojimo rezervas. Kai turto vieneto vertė po perkainojimo sumažėja, tokis sumažėjimas registruojamas kaip turto vertės sumažėjimas ir pripažystamas ataskaitinio laikotarpio nuostoliais dėl turto vertės sumažėjimo, jei šis turtas anksčiau nebuvu perkainotas didinant jo vertę. Tais atvejais, kai perkainojamo turto vertė jau buvo padidinta, o ataskaitiniu laikotarpiu nustatomas turto vertės sumažėjimas, pirmiausia nurašomas likęs nenudėvėtas perkainojimo rezervas, ir jei jo likučio nepakanka, registruojamos turto vertės sumažėjimo sąnaudos. Tais atvejais, kai anksčiau perkainoto turto vertė padidėja, atstatomos buvęs vertės sumažėjimas, o likusia dalimi didinamas perkainojimo rezervas. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje apskaičiuojamas pastatų perkainotos dalies nusidėvėjimas ir koreguojamas perkainojimo rezervas. Pardavus ar nurašius perkainotą turtą, atstatomos susijęs perkainojimo rezervo nenudėvėtas likutis.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, atsižvelgiant į nustatytius pastatų naudingą tarnavimo laikotarpius. Pastatų numatomas naudojimo laikotarpis 15–40 metų.

Vėlesni remonto darbai, nepagerinantys remontuojamo turto naudingų savybių ar neprailginantys turto naudingą tarnavimo laikotarpio, yra nurašomi į sąnaudas iš karto, kai šios sąnaudos yra patiriamos. Rekonstrukcijos išlaidos ir remonto darbai, dėl kurių pailgėja turto naudingą tarnavimo laikotarpis ar pagerėja naudingosios turto savybės, yra įskaitomi į turto savikainą ir nudėvimi per iš naujo įvertintą turto naudingą tarnavimo laikotarpij.

Pelnas arba nuostoliai, atsiradę perleidus nekilnojamajį turtą, apskaičiuojami iš gautų pajamų atimant parduoto turto likutinę vertę bei visas su perleidimu susijusias sąnaudas. Perleidus nekilnojamajį turtą, pelne (nuostoliuose) parodomos sandorio rezultatas.

Kiekvienų metų pabaigoje Bendrovė peržiūri nekilnojamojo turto naudingą tarnavimo laiką, likutinę vertę ir nusidėvėjimo metodą ir įvertinimo pakeitimo įtaką, jei tokia yra, pripažysta perspektyviai.

b) Įranga ir įrengimai (toliau – ilgalaikis materialusis turtas)

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokius yra. Nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio po ilgalaikio materialiojo turto įvedimo į eksploataciją ir yra skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) nusidėvėjimo skaičiavimo metodą per įvertintą naudingą turto naudojimo laiką, kuris pagrindinėms ilgalaikio materialiojo turto grupėms yra tokis:

Ilgalaikio materialiojo turto grupės	Naudingo tarnavimo laikas (metais)
Kitas ilgalaikis turtas	4–10

Jeigu ilgalaikį materialujį turtą sudaro svarbūs komponentai, kurių naudojimo laikotarpiai skiriasi, jie apskaitomi kaip atskiri ilgalaikio materialiojo turto vienetai.

Vėlesnės remonto išlaidos, susijusios su jau atiduotu į eksploataciją ilgalaikiu materialiuoju turtu, pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei jos pailgina turto naudingą tarnavimo laikotarpij ar pagerina jo naudingąsias savybes. Visos kitos patirtos remonto išlaidos pripažystamos sąnaudomis pelne (nuostoliuose) tuo metu, kai jos yra patiriamos.

Nuomojamo ir/ar pagal panaudos sutartis naudojamo turto remonto, kuris prailgina nuomojamo turto naudingą tarnavimo laikotarpij ar pagerina naudingąsias savybes, išlaidos yra priskiriamos ilgalaikiam materialiajam turtui ir yra pripažystamos sąnaudomis per likusį nuomos laikotarpij.

Pelnas ar nuostoliai, susidarantys dėl ilgalaikio materialiojo turto pardavimo, apskaičiuojami kaip skirtumas tarp pardavimo iplaukų ir turto likutinės vertės. Gautos pelnas ar patirti nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto perleidimo yra pripažįstami tų metų pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Kiekvienų metų pabaigoje Bendrovė peržiūri ilgalaikio materialiojo turto naudingos tarnavimo laiką, likutinę vertę ir nusidėvėjimo metodą ir įvertinimo pakeitimo įtaką, jei tokia yra, pripažįsta perspektyviai.

Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo, turto nurašymo nuostoliai bei nusidėvėjimo sąnaudos priskiriami Bendrovės veiklos sąnaudoms.

Nekilnoamojo turto, įrangos ir įrengimų, ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvieno finansinio laikotarpio pabaigoje Bendrovė peržiūri likutinę nekilnoamojo turto, ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertę, kad nustatyta, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Jei tokius požymių yra, Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąjį vertę tam, kad būtų galima įvertinti vertės sumažėjimą (jei toks yra). Kai neįmanoma įvertinti turto atsiperkamosios vertės, Bendrovė apskaičiuoja pajamas kuriančios turto grupės, kuriai šis turtas priklauso, atsiperkamąjį vertę. Kai gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas, Bendrovės turtas yra paskirstomas atskiriems pajamas kuriančio turto vienetams arba Bendrovės turtas yra paskirstomas mažesnėmis pajamas kuriančio turto vienetų grupėmis, kurioms gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas.

Atsiperkamoji vertė yra didesnė iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo išlaidas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, tiketini ateities pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės naudojant ikimokestinę diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką.

Jei turto (ar pajamas kuriančios turto grupės) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pajamas kuriančios turto grupės) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolių dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė padidėja, tai apskaitinė turto (pajamas kuriančios turto grupės) vertė padidinama iki naujai apskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pajamas kuriančios turto grupės) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas pajamomis iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju vertės sumažėjimo atstatymas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas.

Finansinės priemonės

Finansinės priemonės priskiriamos vienai iš išvardytų kategorijų

- vertinamos tikraja verte pelne (nuostoliuose)
- galimos parduoti
- iki išpirkimo termino laikomos investicijos
- finansinės išvestinės priemonės
- finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina

Pripažinimas ir pripažinimo nutraukimas

Finansinis turtas ir įsipareigojimai pripažįstami tada, kai „Gjensidige“ tampa finansinės priemonės sutarties šalimi. Pirminio pripažinimo metu vertinimas atliekamas tikraja verte. Finansinėms priemonėms, kurios nėra išvestinės priemonės ir kurios nėra vertinamos tikraja verte pelne (nuostoliuose), yra įtraukiamos sandorio sąnaudos, tiesiogiai priskirtinos finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo įsigijimui ar išeidimui. Paprastai pirminio pripažinimo metu vertė yra lygi sandorio kainai. Po pirminio pripažinimo priemonės vertinamos taip, kaip aprašyta toliau.

Bendrovė nustoja pripažinti finansinį turą, kai baigia galioti sutartinės teisės į pinigų srautus iš finansinio turto, kai ji perleidžia finansinį turą sandoryje, kuriame perleidžiama visa ar iš esmės visa turto nuosavybės teikiama nauda ir rizika.

Vertinamos tikraja verte pelne (nuostoliuose)

Finansinis turtas ir įsipareigojimai priskiriami vertinamiems tikraja verte pelne (nuostoliuose), jeigu jie yra laikomi pardavimui arba buvo taip grupuoti pirminio pripažinimo metu. Visą finansinį turą ir įsipareigojimus galima priskirti vertinamiems tikraja verte pelne (nuostoliuose), jeigu:

- taip sugrupavus sumažėtų vertinimo ar pripažinimo neatitikimas, kuris atsirastų taikant skirtinges turto ir įsipareigojimų vertinimo taisykles;
- finansinis turtas yra įtrauktas į portfelį, kuris reguliarai apskaičiuojamas ir vertinamas tikraja verte.

„Gjensidige“ turi investicijų portfelį, kuris priskirtas vertinamas tikraja verte pirminio pripažinimo metu, ir kuris valdomas ir reguliarai vertinamas tikraja verte. Tai daroma vadovaujantis valdybos patvirtinta rizikos valdymo ir investicijų strategija, o tikraja verte grindžiama informacija reguliarai teikiama vyresniajai grupės vadovybei ir valdybai.

Sandorio sąnaudos pripažystamos pelne (nuostoliuose), kai patiriamos. Finansinis turtas, vertinamas tikraja verte pelne (nuostoliuose), yra įvertinamas tikraja verte finansinių ataskaitų dieną. Tikrosios vertės pokyčiai pripažystomi pelne (nuostoliuose).

Straipsniu, vertinamą tikraja verte pelne (nuostoliuose), kategorija apima akcijas ir panašias dalis bei obligacijas ir pastovių pajamų turą.

Galimos parduoti

Galimas parduoti finansinis turtas yra neišvestinis finansinis turtas, šiai kategorijai priskirtas pirminio pripažinimo metu, arba finansinis turtas, pirminio pripažinimo metu nepriskirtas jokiai kitai kategorijai. Po pirminio pripažinimo, šios kategorijos finansinis turtas vertinamas tikraja verte, o pelnas ar nuostoliai pripažystomi kitose bendrosiose pajamose, išskyrus vertės sumažėjimo nuostolius, kurie pripažystomi pelne (nuostoliuose).

Bendrovė neturi šios kategorijos finansinio turto.

Iki išpirkimo termino laikomos investicijos

Iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuočiais arba galimais nustatyti mokėjimais ir fiksotu išpirkimo terminu, kai ši finansinė turta Bendrovė ketina ir gali išlaikyti iki termino, išskyrus:

- investicijas, kurios pirminio pripažinimo metu buvo priskirtos investicijoms, vertinamoms tikraja verte pelne (nuostoliuose);
- investicijas, kurios priskiriamos paskoloms ir gautinoms sumoms.

Iki išpirkimo termino laikomos investicijos vertinamos amortizuota savikaina naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius. Iki išpirkimo termino laikomoms investicijoms priskiriamos ir iki išpirkimo termino laikomos obligacijos.

Paskolos ir gautinos sumos

Gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuočiais arba galimais nustatyti mokėjimais. Gautinos sumos vertinamos amortizuota savikaina naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokiai yra.

Gautinų sumų kategorija apima su tiesiogine veikla ir perdraudimu susijusias gautinas sumas, kitas gautinas sumas, iš anksto apmokėtas sąnaudas, uždirbtas, bet dar negautas pajamas ir pinigus bei pinigų ekvivalentus ir įsipareigojimus, kurie priskiriamai gautinų sumų grupei.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai – pinigai Bendrovės kasoje ir bankų sąskaitose. Pinigų ekvivalentai – trumpalaikės (iki trijų mėnesių nuo įsigijimo datos) likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai iškeičiamos į žinomas pinigų sumas ir kurių vertės pasikeitimų rizika yra nereikšminga.

Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius néra priskiriamos pinigų ekvivalentams.

Indėliai kredito įstaigose

Terminuotiesiems indėliams kredito įstaigose priskiriami visi terminuotieji indėliai, nepriklausomai nuo jų termino (išskyrus vienos nakties indėlius, kurie priskiriamai pinigams banke ir kasoje). Indėliai kredito įstaigose apskaitomi amortizuota savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius. Vertės sumažėjimo nuostoliai apskaičiuojami, kai tampa žinoma, kad indėlio grąžinimas yra abejotinas. Palūkanų pajamos kaupiamos

naudojant apskaičiuotų palūkanų normą per visą indėlio galiojimo laikotarpį. Sukauptos indėlių palūkanos atvaizduojamos kartu su indėlių likutine verte.

Finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina

Finansiniai įsipareigojimai vertinami amortizuota savikaina naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Kai lieka nedaug laiko iki dienos, kai reikės vykdyti finansinių įsipareigojimų, vertinant amortizuotą savikainą taikoma nominalioji palūkanų norma.

Finansinių įsipareigojimų, vertinamų amortizuota savikaina, kategorijai priskiriamos subordinuotosios paskolos, klientų indėliai ir įsipareigojimai klientams, įsipareigojimai, kuriems skaičiuojamos palūkanos, kiti įsipareigojimai, su tiesiogine draudimo veikla susiję įsipareigojimai ir sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos. Įsipareigojimai, kuriems skaičiuojamos palūkanos, apima daugiausia išleistus sertifikatus ir obligacijas ir išleistų obligacijų atpirkimą.

Tikrosios vertės nustatymas

Finansinis turtas ir įsipareigojimai, vertinami tikraja verte, yra apskaitomi suma, kuria vertinimo dieną galima atskaityti už kiekvieną turtą / įsipareigojimą įprastame sandoryje tarp rinkos dalyvių.

Tikrajai vertei nustatyti naudojami skirtinių vertinimo metodai ir būdai, kurie priklauso nuo finansinių priemonių rūšies ir to, ar jomis prekiaujama aktyviosiose rinkose. Finansinės priemonės priskiriamos vienam iš trijų tikrosios vertės hierarchijos lygių pagal žemiausią kintamojo, kuris yra reikšmingas nustatant tikrąjų vertę, lygi.

Kotiruojamos kainos aktyviosiose rinkose yra traktuojamos kaip turto / įsipareigojimo tikrosios vertės geriausias jvertis. Kai kotiruojamos kainos aktyviosiose rinkose neprieinamos, tuomet finansinio turto / įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma naudojant vertinimo metodus, grindžiamus stebimais rinkos duomenimis. Kai neprieinamos nei kotiruojamos kainos aktyvioje rinkoje, nei stebimi rinkos duomenys, finansinio turto/įsipareigojimų vertė yra nustatoma naudojant vertinimo metodus, grindžiamus nestebimais rinkos duomenimis.

Amortizuotos savikainos nustatymas

Po pirmonio pripažinimo iki išpirkimo termino laikomos investicijos, paskolos ir gautinos sumos bei finansiniai įsipareigojimai, kurie nėra vertinami tikraja verte, yra vertinami amortizuota savikaina naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Nustatant apskaičiuotų palūkanų normą įvertinami būsimieji pinigų srautai ir atsižvelgiama į visas finansinės priemonės sutartines sąlygas. Šalių pagal sutartį sumokėti arba gauti mokesčiai, taip pat tiesiogiai sandoriui priskirtinos sąnaudos yra įtraukiami nustatant apskaičiuotų palūkanų normą.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Iki išpirkimo termino laikomos investicijos, ir paskolos ir gautinos sumos

Finansinis turtas, nevertinamas tikraja verte, yra vertinamas dėl objektyvių finansinio turto arba turto grupės vertės sumažėjimo požymiu kiekvieną finansinių ataskaitų dieną. Objektyvūs įrodymai galėtų būti informacija apie įspėjimus dėl kredito ataskaitų, įsipareigojimų nevykdymas, emitento arba skolininko finansiniai sunkumai, bankrotas arba stebimi duomenys, rodantys, kad būsimieji pinigų srautai iš finansinio turto grupės yra sumažėję, nors sumažėjimas dar negali būti susietas su atskiru turtu.

Pirmausia įvertinama, ar yra atskirai reikšmingo finansinio turto vertės sumažėjimo požymiai. Finansinis turtas, kuris nėra atskirai reikšmingas arba kuris yra vertinamas atskirai, bet jo vertė nėra sumažėjusi, yra įvertinamas dėl vertės sumažėjimo bendrai. Turtas su panašia kredito rizika yra priskiriamas vienai grupei.

Jeigu yra objektyvių įrodymų, kad turto vertė yra sumažėjusi, apskaičiuojami vertės sumažėjimo nuostoliai, kurie skaičiuojami kaip skirtumas tarp turto apskaitinės vertės ir įvertintų būsimųjų pinigų srautų, diskontuotų taikant pirminę apskaičiuotų palūkanų normą, dabartinės vertės.

Vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi, jeigu atstatymą galima objektyviai susieti su jvykiu, jvykusiu po to, kai buvo pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai.

Galimas parduoti

Galimas parduoti finansinis turtas dėl vertės sumažėjimo vertinamas kas ketvirtį.

Jeigu galimo parduoti finansinio turto tikroji vertė, palyginti su savikaina, yra reikšmingai sumažėjusi arba nuolat mažėjo ilgiau kaip devynis mėnesius, tuomet sukaupti nuostoliai, apskaičiuojami kaip skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir dabartinės tikrosios vertės, atėmus anksčiau pelne (nuostoliuose) pripažintus to finansinio turto vertės sumažėjimo nuostolius, yra pašalinami iš nuosavybės ir pripažinti pelne (nuostoliuose), net jeigu finansinio turto pripažinimas nebuvo nutrauktas.

Pelne (nuostoliuose) pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi ne per pelną (nuostolius), o kitose bendrosiose pajamose.

Akcinis kapitalas ir rezervai

Akcinis kapitalas ir rezervai yra apskaitomi nominaliaja verte.

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovų įstatymą sudaromas iš paskirstyto pelno. Bendrovės privalo pervesti į privalomajį rezervą 5 proc. grynojo pelno, kol bendra šio rezervo suma pasiekia 10 proc. Bendrovės įstatinio kapitalo. Privalomasis rezervas gali būti naudojamas tik Bendrovės nuostoliams padengti. Privalomojo rezervo dalis, viršijanti 10 proc. įstatinio kapitalo, gali būti perskirstyta, skirstant kitų finansinių metų pelną.

Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas atspindi ilgalaikio materialiojo (nekilnojamojo) turto vertės padidėjimą, susidariusį perkainojus turtą. Perkainojimo rezervas mažinamas, kai perkainotas turtas nukainojamas, nurašomas, nudėvimas ar perleidžiamas kitų asmenų nuosavybėn. Perkainojimo rezervo dalimi, sudaryta perkainojus materialui turtą, gali būti didinamas įstatinis kapitalas. Iš perkainojimo rezervo negali būti mažinami nuostoliai.

Techniniai atidėjiniai

Techniniai atidėjiniai yra skaičiuojami remiantis TFAS ES, atsižvelgiant į prisiimamos draudimo rizikos charakteristikas ir turimus duomenis. Naudojamos prielaidos tikrinamos praėjus protingam laikotarpiui po atidėjinių sudarymo, kurios gali būti tikslinamos joms nepasitvirtinus.

a) Perkelytį jmokų techninis atidėjinys (toliau – PJTA) yra skirtas draudimo veiklos sąnaudoms pagal visas galiojančias draudimo rizikas padengti. Šis atidėjinys apskaičiuojamas kaip pasirašytų jmokų dalis, kuri bus priskiriama Bendrovės pajamoms ateinančiais laikotarpiais. PJTA skaičiuojamas kiekvienai draudimo sutarčiai atskirai, proporcingai paskirstant pasirašytą draudimo jmoką rizikos galiojimo laikotarpiui. PJTA skaičiavimui naudojamas dienos metodas, kai draudimo rizikos galiojimo laikotarpis ir iki draudimo liudijimo pabaigos likusio draudimo rizikos galiojimo laikotarpis yra išreiškiami dienomis.

b) Nepasibaigusios rizikos techninis atidėjinys (toliau – NRTA) yra skirtas techninių atidėjinių nepakankamumui pagal galiojančias draudimo rizikas padengti. NRTA skaičiuojamas atskirai kiekvienai draudimo grupei iš perkelytų jmokų techninio atidėjinio atimant prognozuojamas žalas, prognozuojamas šių žalų sureguliacimo išlaidas, pridendant regreso tvarka numatomas atgauti sumas bei atimant perkeltasias įsigijimo bei administracines sąnaudas.

Prognozuojamos žalos skaičiuojamos kaip likusios galioti metinės rizikos, metinio žalų dažnio ir vidutinės žalos sandauga. Prognozuojamos šioms žaloms žalų sureguliacimo sąnaudos skaičiuojamos kaip planuojamų žalų sumos ir žalų sureguliacimo koeficiente sandauga. Prognozuojamos regreso tvarka numatomos atgauti sumos skaičiuojamos kaip regreso atgavimo koeficiente ir prognozuojamų žalų sumos sandauga. Metinis žalų dažnis ir vidutinė žala apskaičiuojami atskirai kiekvienam draudimo pogrupui pagal Bendrovės statistiką.

c) Numatomų išmokėjimų techninis atidėjinys (toliau – NITA) yra skirtas visiems numatomiemis išmokėjimams, išskaitant žalų sureguliacimui reikalingas sumas, pagal visas jau įvykusias žalas, taip pat ir nepraneštas, ir išskaitant subrogacijos ar regreso tvarka numatomas gauti sumas bei numatomas gauti sumas realizavus likutinį turtą. NITA (išskyrus atidėjinį įvykusioms, bet dar nepraneštoms žaloms) apskaičiavimo pagrindas yra kiekvienos praneštos žalos individualus įvertinimas pagal visą turimą informaciją šio atidėjinio sudarymo momentui.

Įvykusių, bet nepraneštų žalų įvertis draudimo grupėms, turinčioms nepakankamą duomenų statistiką, skaičiuojamas draudiminio nuostolingumo metodu, o draudimo grupėse, turinčiose pakankamą kiekį statistikos, šis įvertis vertinamas „Bornhuetter-Fergusson“ arba „Chain-Ladder“ metodu.

Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudos atspindi mokėtino einamujų metų mokesčio ir atidėtojo mokesčio sumą.

Einamujų metų mokestis

Einamujų metų pelno mokestis yra mokamas atsižvelgiant į apmokestinamajį pelną už metus. Apmokestinamasis pelnas skiriasi nuo pelno, pateikto pelne (nuostoliuose), nes jis neapima pajamų ar sąnaudų straipsnių, kurie kitais metais yra apmokestinami ar iškaitomi, ir, be to, jis neapima straipsnių, kurie niekada nebūs apmokestinami ar iškaitomi. Pelno mokestis apskaičiuojamas naudojant galiojusį ar iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos priimtą mokesčio tarifą. 2018 m. ir 2017 m. Bendrovių taikomas pelno mokesčio tarifas yra 15 proc. Lietuvoje.

Latvijoje pelno mokestis yra mokamas už dividendų mokėjimą.

Estijoje pelno mokesčio tarifas skaičiuojamas pagal Estijoje galiojančius įstatymus. Bendrovių pelno mokesčis mokamas už dividendų mokėjimą.

Atidėtasis pelno mokestis

Atidėtasis pelno mokestis yra pripažystamas laikiniesiems skirtumams tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesčinės bazės. Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai yra bendrai pripažystami visiems laikiniesiems skirtumams, o atidėtojo mokesčio turtas pripažystamas tik ta dalimi, kuri tiketinai ateityje sumažins turimą apmokestinamajį pelną realizuojant laikinuosius skirtumus. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažystami, jei laikinieji skirtumai yra susiję su prestižu, arba jei sandorio metu (kito nei verslo jungimas) pripažystamas turtas ar įsipareigojimai neturi įtakos nei apmokestinamajam, nei finansiniams pelnui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinuosius skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai atspindi mokesčines pasekmes, kurių Bendrovė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai yra teisiškai leidžiama sudengti einamujų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus ir kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų, ir Bendrovė ketina sudengti einamujų metų mokesčio turtą ir įsipareigojimus grynaja verte.

Einamujų metų ir atidėtasis mokesčis už laikotarpi

Einamujų metų ir atidėtasis mokesčis yra apskaitomi sąnaudomis pelne (nuostoliuose), išskyrus atvejus, kai jie susiję su straipsniais, pripažystamais tiesiogiai kitose bendrosiose pajamose, tokiu atveju mokesčis taip pat pripažystamas tiesiogiai kitose bendrosiose pajamose, arba jei jie atsirado verslo jungimo pirmilio pripažinimo metu.

Kiti atidėjiniai

Kiti atidėjiniai yra pripažystami, kai Bendrovė dėl praėjusių įvykių turi galiojančius įsipareigojimus, ir yra tiketina, kad bus išleistos lėšos šiems įsipareigojimams padengti bei galima patikimai įvertinti šių įsipareigojimų sumą.

Išmokos darbuotojams

Trumpalaikės išmokos darbuotojams, iškaitant darbo užmokestį ir socialinio draudimo įmokas, premijas ir atostoginius, per visą darbuotojų darbo laikotarpi kaupimo pagrindu įtraukiama į veiklos sąnaudas. Bendrovė per visą savo darbuotojų darbo laikotarpi jų vardu moka socialinio draudimo įmokas Valstybiniam socialinio draudimo fondu; šios įmokos mokamos pagal vietas teisės aktus; Bendrovė nėra įsipareigojusi mokėti su pensija susijusių papildomų įmokų už darbuotojų stažą Bendrovėje.

Draudimo sutarčių klasifikacija

(i) Draudimo sutarčių pripažinimas ir vertinimas

Draudiko pasirašyta draudimo sutartis pripažįstama draudimo sutartimi tik tuo atveju, jei jos pagrindu draudėjas perleidžia draudikui reikšmingą draudimo riziką. Visos Bendrovės draudimo sutartybės priskiriamos draudimo sutarčių klasei ir jose nėra su investiciniais vienetais susijusių ar kitų investicinių elementų.

Draudimo sutarčių klasifikavimo pagrindą sudaro draudimo rizikos perleidimo esmė, pavyzdžiu:

- Asmenų draudimas nuo nelaimingų atsitikimų,
- Kelionių draudimas,
- Turto draudimas nuo sugadinimo ar vagystės,
- Transporto priemonių draudimas,
- Civilinės atsakomybės draudimas.

(ii) Pasirašytos įmokos ir atiduoto perdraudimo įmokos

Pasirašytas įmokas sudaro per ataskaitinį laikotarpį pasirašytų sutarčių, besitęsančių ne ilgiau nei vienus metus, įmokos, per ataskaitinį laikotarpį pasirašytų sutarčių, besitęsančių ilgiau nei vienus metus, įmokos, tenkančios vieniems draudimo metams, bei praėjusiais finansiniais metais pasirašytų sutarčių, besitęsančių ilgiau nei vienus metus, įmokos, tenkančios ataskaitiniams metams, atėmus įmokas pagal negaliojančius ar nutrauktus draudimo liudijimus. Uždirbtos įmokos apima ataskaitiniam laikotarpium priskirtinas įmokas, t. y. per ataskaitinį laikotarpį pasirašytas įmokas, pakoreguotas perkeltų įmokų techninio atidėjimo pokyčiu per atitinkamą laikotarpį.

Perdraudikų dalis uždirbtose įmokose apima per ataskaitinį laikotarpį pasirašytų įmokų dalį, atiduotą perdraudimą ir pakoreguotą perkeltų įmokų techninio atidėjimo pokyčiu, tenkančiu perdraudikams atiduotoms įmokoms.

Draudimo išmokos

Draudimo išmokų sąnaudos apima per ataskaitinį laikotarpį išmokėtas sumas, t. y. išmokas, žalos sureguliacijos sąnaudas, atėmus regresu atgautinas sumas bei numatomu išmokėjimų techninio atidėjimo pokyčių per ataskaitinį laikotarpį.

Regresu atgaautos sumos apima per ataskaitinį laikotarpį faktiškai atgautas sumas iš trečiųjų šalių pinigais, arba pardavus perimtą turą, bei po ataskaitinio laikotarpio pabaigos atgautinas sumas, susijusias su iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos išmokėtomis žalomis, atsižvelgiant į tokį sumų tiketiną sumokėjimo laikotarpį bei tikimybę jas atgauti.

Sumos sumokamos LR transporto priemonių draudikų biurui, yra pripažystamos sąnaudomis per laikotarpį, per kurį Bendrovė uždirbs susijusias įmokas.

Draudikų biurams Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje mokami mokesčiai apskaitomi kaip žalų sureguliacijos išlaidos. Žalų sureguliacijos sąnaudas sudaro žalų sureguliacijos centrų sąnaudos bei tam tikra Bendrovės būstinės ir filialų sąnaudų, priskiriamų remiantis Bendrovėje patvirtinta metodika, dalis.

Išlaidos perklasifikuojamos iš veiklos į netiesiogines žalų sureguliacijos sąnaudas pagal patvirtintą metodiką.

Perdraudikų dalis išmokų sąnaudose apima pagal perdraudimo sutartis perdraudikų apmokėtas arba iš perdraudikų gautinas sumas už Bendrovės per ataskaitinį laikotarpį sumokėtas išmokas, pakoreguotas numatomu išmokėjimų techninio atidėjimo perdraudikų dalies pokyčiu per ataskaitinį laikotarpį, perdraudikų daliai tenkančiomis regreso bei išorinėmis žalų reguliacijos sąnaudomis.

Investicinės veiklos pajamos ir sąnaudos

Visos investicinės veiklos pajamos ir sąnaudos, susijusios su draudimo veikla ir su nuosavo kapitalo investavimu, priskiriamos investicinėms veiklos pajamoms ir sąnaudoms.

Visų pinigus kuriančių finansinių priemonių palūkanų pajamos įtraukiamos į bendrujų pajamų ataskaitą naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Palūkanų pajamos apima kuponų išmokas už pastovių pajamų vertybinius popierius, uždirbtas investicijų į banko indėlius ir paskolų palūkanas, lėšas banko sąskaitose ir nuolaidų bei premijų amortizaciją, arba kitą skirtumą tarp finansinės priemonės, kuriai skaičiuojamos palūkanos, apskaitinės vertės ir jos vertės išpirkimo dieną, kuri apskaičiuojama taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

Įsigijimo sąnaudos

Įsigijimo sąnaudos apima sąnaudas, kurios patiriamos sudarant draudimo sutartis. Įsigijimo sąnaudas sudaro komisiniai, mokami agentams ir tarpininkams už draudimo liudijimų platinimą, reklamos ir pardavimų rémimo sąnaudos, pardavimo padalinių veiklos sąnaudos, pardavimo padalinių darbuotojų darbo užmokesčis bei socialinio draudimo įmokos.

Su būsimais laikotarpiais susijusios komisinių sąnaudos finansinės būklės ataskaitoje parodomos kaip atidėtosios įsigijimo sąnaudos. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos apskaičiuojamos proporciniu (*pro-rata*) metodu kiekvienam draudimo liudijimui atskirai.

Komisiniai priskiriami tiesiogiai kiekvienam draudimo liudijimui bei atitinkamai draudimo grupei, o kitos įsigijimo sąnaudos priskiriamos draudimo grupėms, atsižvelgiant į sudarytų sutarčių skaičių.

Administracinės sąnaudos

Į administraciinių sąnaudų straipsni Bendrovė įtraukia sąnaudas, tiesiogiai nesusijusias su draudimo sutarčių sudarymo, žalų reguliavimo, investavimo veiklomis. Šios sąnaudos draudimo grupėms priskiriamos vadovaujantis Bendrovėje patvirtinta metodika.

Išlaidos perklasifikuojamos iš veiklos į netiesiogines žalų sureguliavimo sąnaudas pagal patvirtintą metodiką. Administracinės išlaidos apskaitomos kaupimo principu.

Kitos pajamos ir sąnaudos

Kitos pajamos ir atitinkamai patirtos sąnaudos už kitų įmonių draudimo produktų platinimą kitose pajamose ir sąnaudose atvaizduojamos iš karto, pardavus kitos draudimo bendrovės draudimo liudijimą.

Kitos pajamos apima pajamas, uždirbtas suteikus paslaugas, kitas nei draudimo: uždirbtos palūkanos, kurios nėra susijusios su investicijomis, tokios kaip palūkanos už banke laikomus pinigus; uždirbtos pajamos iš valiutos konvertavimo ir valiutos kurso perskaičiavimo, kurios nėra susijusios su investicijomis; pelnas iš finansinės būklės ataskaitos pozicijų, nesusijusių su investicijomis, vertės perskaičiavimo, kitos panašaus pobūdžio pajamos, neįtrauktos į kitas pozicijas.

Kitos sąnaudos apima įvairias sąnaudas, tokias kaip valiutos kursų pasikeitimo, paimtų paskolų, nuostolių iš finansinės būklės ataskaitos pozicijų, nesusijusių su investicijomis, vertės perskaičiavimo, mokėtinų baudų ir delspinigių už pavėluotus atsiskaitymus sąnaudas; ir kitas sąnaudas, neįtrauktas į kitas pozicijas. Visos kitos pajamos ir sąnaudos yra pripažystamos kaupimo principu.

Pinigų srautų ataskaita

Pinigų srautų ataskaita sudaryta naudojant tiesioginį metodą. Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus kasoje ir bankuose. Gauti dividendai pinigų srautų ataskaitoje priskiriami investicinei veiklai, o išmokėti – finansinei veiklai. Gautos palūkanos parodomos investicinėje veikloje.

Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomi tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras tarptautinis finansinės atskaitomybės standartas reikalauja būtent tokio užskaitymo.

Susijusios šalys

Šalys yra laikomos susijusiomis, jei viena šalis gali kontroliuoti kitą šalį arba turi reikšmingos įtakos kitai šaliai priimant finansinius arba veiklos sprendimus. Susijusios šalys – tai akcininkai, darbuotojai, stebėtojų tarybos ir valdybos nariai, jų artimi giminaičiai ir bendrovės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per vieną ar kelis tarpininkus kontroliuoja ar yra kontroliuojamos ataskaitą pateikusios Bendrovės, ar yra kontroliuojamos solidariai su Bendrove.

Įstatymų numatyti reikalavimai

Bendrovė turi laikytis Lietuvos banko reikalavimų. Jie apima minimalaus kapitalo, minimalaus mokumo, riboto investicijų skaičiaus, apskaitos bei atidėjinių vertinimo metodų reikalavimus.

Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažystami finansinėse ataskaitose, išskyrus neapibrėžtus įsipareigojimus verslo jungimuose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ištekliai, duodantys ekonominę naudą, bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažystamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

Poataskaitiniai įvykiai

Poataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Bendrovės padėti finansinės būklės sudarymo datą (koreguojantys įvykiai), yra atvaizduojami finansinėse ataskaitose. Poataskaitiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi aiškinamojo rašto pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

Bendrovės rizikos valdymas vykdomas centralizuotai visuose Bendrovės lygiuose ir apima susijusios su Bendrovės siekiamais tikslais rizikos valdymo veiklos plėtojimą, įgyvendinimą ir kontrolę. Atsižvelgiant į atsakomybės ir kompetencijos lygi, rizikos valdymo funkcijos yra paskirstytos nuo Bendrovės valdybos iki darbuotoju, jas apibrėžiant patvirtintuose valdybos, administracijos darbo reglamentuose bei darbuotoju pareigybiniėse instrukcijose.

Bendrovės rizikos valdymo strategija pagrįsta kapitalo pakankamumo vertinimo principais, patiriamų rizikos rūšių sujungimu į bendrą jų vertinimą bei kapitalo poreikio joms padengti užtikrinimą, vadovaujantis atsargumo, konservatyvumo ir apdairumo principais.

Kapitalo valdymo strategijos pagrindiniai uždaviniai – užtikrinti nuolatinį kapitalo valdymą ir kapitalo pakankamumą, reagavimą į kapitalo apimties pokyčius laiku ir reikšmingų sprendimų daromos įtakos kapitalui vertinimą. Bendrovė mokumo kapitalo reikalavimą pagal „Mokumas II“ skaičiuoja naudodama standartinę formulę.

Bendrovė, atsižvelgdama į direktyvos „Mokumas II“ reikalavimus ir bendrą „Gjensidige“ grupės rizikos valdymo strategiją, Bendrovės rizikų valdymo sistemą grindžia trijų gynybos linijų principo įgyvendinimui.

Rizika yra ribojama draudimo įmonių veiklą reglamentuojančiais teisės aktais bei vidiniais nustatytais normatyvais, taip pat „Mokumas II“ direktyva ir jos įgyvendinimo dokumentais. Bendrovės rizikos apetitą ir rizikos limitus tvirtina Bendrovės valdyba, siekiant nustatyti maksimaliai toleruotiną rizikos lygi. Jį peržengus imamas valdymo veiksmų, siekiant sumažinti tolesnį rizikos augimą.

Bendrovėje taikomos rizikos valdymo priemonės įvertinus identifikuotos rizikos reikšmingumą Bendrovės nustatytu tikslu įgyvendinimui, atsižvelgiant į riziką mažinančių priemonių sąnaudas bei jų efektyvumą:

1. Rizikos išvengimas – motyvuotas sprendimas nedalyvauti rizikoje veikloje.
2. Rizikos sumažinimas – procesas, kurio metu Bendrovėje taikomos vidaus kontrolės priemonės siekiant sumažinti Bendrovės procesų ir operacijų rizikos pasireiškimo tikimybę ir (arba) galimą poveikį iki toleruojamo lygio.
3. Rizikos perdavimas – rizikos pasidalinimas / perdavimas trečiajai šalai.
4. Rizikos prisiėmimas – galimos naudos ar nuostolių iš tam tikros rizikos priėmimas.

Konkrečių rizikos rūšių valdymo išsamios taisyklės (identifikavimas, vertinimas, pagrindiniai rodikliai, stebėjimas, kontrolė, atskaitomybė ir valdymo priemonės) nustatytos konkrečios rizikos rūšies valdymą detalizuojančiuose vidaus dokumentuose.

Bendrovė reikšmingomis rizikomis, kurioms skaičiuojamas kapitalo poreikis, laiko draudimo, rinkos (investavimo), kredito, koncentracijos ir veiklos (operacinė) rizikas. Bendrovė prisiima skirtingą kiekvienos kategorijos rizikos lygi ir nustato rizikos vertinimo metodiką atskirai kiekvienai rizikos kategorijai.

Kapitalo rizikos valdymas

Svarbiausia draudimo funkcija yra rizikos perdavimas. Bendrovė su rizika susiduria tiek vykdymada draudimo, tiek investicinę veiklą. Rizikos nustatymas, vertinimas ir valdymas vaidina svarbų vaidmenį operacijų metu. Rizika ir kapitalas yra ir turėtų būti tarpusavyje susiję. Bet kuri draudimo bendrovė turi pritaikyti riziką prie savo kapitalo bazės. Kita vertus, mokumo kapitalas arba nuosavas kapitalas turi savo kainą. Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas – suderinti šiuos du aspektus. Bendrovės kapitalo valdymas turi užtikrinti, kad Bendrovės kapitalizavimas gali atlaikti neigiamas pasekmes, nesukeliant jokių finansinių sunkumų, ir kad Bendrovės kapitalas yra efektyviai naudojamas.

Bendrovė kapitalą apibrėžia kaip nuosavybę, kuri yra atskleista finansinės būklės ataskaitoje.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, akcinės bendrovės įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis nei 1.000.000 Eur, o akcininkų nuosavybė neturėtų būti mažesnė nei 50% bendrovės įstatinio kapitalo. 2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė laikėsi šių reikalavimų.

Draudimo rizika

Rizika pagal bet kokią draudimo sutartį yra tikimybė, kad jvyks draudiminis jvykis, ir netikumas dėl gaunamų prašymų išmokėti išmoką dydžio. Dėl pačios draudimo sutarties prigimties ši rizika yra atsitiktinė ir todėl turi būti įvertinta.

Bendrovė savo veiklą vykdo Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje. Pagrindinis Bendrovės verslas yra draudimo rizikos prisiemimas ir valdymas. Kalbant apie draudimo sutarčių portfelį, kur kainodarai ir atidėjiniamas taikoma tikimybų teorija, pagrindinė Bendrovei pagal draudimo sutartis tenkanti rizika yra ta, kad faktinės išmokos gali viršyti draudimo įsipareigojimų apskaitinę vertę. Taip gali nutikti dėl to, kad prašymų gauti išmoką dažnumas ir (arba) dydis ir išmokos yra didesni, nei skaičiuota. Draudiminiai jvykiai jvyksta atsitiktine tvarka, faktinis prašymų gauti išmoką ir išmokų skaičius ir jų sumos kiekvienais metais skiriiasi nuo to lygio, kuris buvo apskaičiuotas naudojant statistinius metodus.

Draudimo produkto tarifų ir kainų apskaičiavimas atspindi esamas rinkos sąlygas ir įvertina labiausiai tikėtinas prielaidas, būtinas būsimiems rezultatams koreguoti siekiat reikšmingai sumažinti finansinę riziką.

Patirtis rodo, kad kuo didesnis panašių draudimo sutarčių portfelis, tuo mažesnis santykinis kintamumas, lyginant su tikėtinu rezultatu. Be to, kuo labiau diversikuotas portfelis, tuo mažiau jį veikia pasikeitimai kuriuje nors portflio sudėtinėje dalyje.

Bendrovė turi bendrą valdybos patvirtintą draudimo sutarčių pasirašymo politiką, taip pat smulkesnes rekomendacijas dėl draudimo sutarčių pasirašymo dėl kiekvieno iš produktų segmentų, kurios taikomos kartu su griežtai apibrėžtomis taisyklėmis dėl įgaliojimų. Draudimo riziką didinantys veiksnių yra rizikos diversifikacijos trūkumas kalbant apie rizikos tipus ir sumas, geografinę vietą ir sektorių.

Tiesioginis draudimas

Žalų dažnis ir dydis

Žalų dažniui ir dydžiui įtakos gali turėti keletas veiksnių. Skirtingi veiksnių priklauso nuo atitinkamų produktų arba veiklos rūsių.

Žalų dažio augimas gali būti dėl sezoniškų įtakos arba dėl labiau ilgalaikių veiksnių. Žiemos laikotarpiu dėl sniego ir šalto oro išauga transporto priemonių draudimo žalų skaičius. Kalbant apie turto draudimą, žiemą padaugėja žalų dėl užšalusių vandentiekio vamzdžių ir jvykių, susijusių su tuo, kad būsto šildymui naudojama daugiau elektros ir krosnių, židinių. Pastovesni žalų dažnio lygio pasikeitimai galimi dėl, pavyzdžiui, pasikeitusios vartotojų elgsenos ir naujų žalų rūsių. Žalų dažnio ilgalaikio pokyčio įtaka pelningumui būna reikšminga.

Žalų dydžiui įtakos turi keletas veiksnių. Kai kuriose veiklos rūsyse, kuriose žalų skaičius yra santykinai mažas, pavienės didelės žalos gali daryti didelę įtaką bendram žalų dydžiui. Per metus jvykusių didelių žalų skaičius kiekvienais metais būna labai skirtinges. Tai tipinis komercinės rinkos bruožas. Daugelyje veiklos rūsių žalų dydžių kitimui įtaką daro infliacija.

Žalų dydžio augimas gali priklausyti nuo vartotojų kainų indekso (VKI) pasikeitimui, atlyginimų augimo, socialinės infliacijos ir medžiagų ir paslaugų, perkamų žalų reguliavimui, kainos. Turto draudimė infliaciją sudaro VKI ir statybos sąnaudų augimas, kuris praeityje šiek tiek viršijo VKI. Kalbant apie nelaimingų atsitikimų ir sveikatos draudimą, draudimo sutartys skirstomos į dvi pagrindines grupes: vienoje grupėje būna fiksuota draudimo suma, o kitoje išmokama draudimo išmoka koreguojama pagal VKI sveikatos priežiūros paslaugų sektoriuje.

Bendrovė valdo šias rizikas daugiausia atidžiai stebėdama pokyčius kiekvienoje veiklos rūsyje, per rekomendacijas dėl draudimo sutarčių sudarymo ir aktyviai reguliuodama žalas. Mėnesinėje kiekvienos veiklos rūšies rezultatų stebėjimo ataskaitoje pateikiama tiek įmokų, tiek patirtų žalų pokyčių apžvalga. Jei pelningumas mažėja, imamas reikiamų priemonių. Tarp tokų priemonių yra reikiamas draudimo įmokų padidinimas, siekiant užtikrinti, kad pelningumas būtų priimtino lygio. Pelningumo analizė taip pat gali būti vykdoma pagal skirtinges klientų ir portfelių grupes. Rekomendacijomis dėl draudimo sutarčių pasirašymo siekiama užtikrinti, kad prisijunta draudimo rizika būtų tinkamai diversikuota pagal rizikos rūšis ir sumas, ūkio šakas ir rizikos vietą. Yra numatyti tam tikri apribojimai draudimo sutarčių pasirašymui, kad būtų taikomi tinkami rizikos pasirinkimo kriterijai ir kad prisijuntas rizikos neperžengtų perdraudimo sutarčių ribų.

Kiekvienais metais atnaujinant draudimo liudijimus gali būti keičiamos draudimo įmokos, frančizė ir sąlygos. Draudimo bendrovės turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką esant apgaulingai žalai. Bendrovė turi teisę neatnaujinti tam tikrų draudimo liudijimų, jei nustato draudimo sukčiavimo atvejus, o kai kuriais atvejais teisės aktai arba draudimo liudijimų sąlygos suteikia Bendrovei teisę nutraukti tam tikrus draudimo liudijimus arba jų neatnaujinti, kai tam tikros specialios priežastys rodo, kad tokis nutraukimas yra pagristas. Tais atvejais, kai prašymas gauti išmoką yra patenkintas, Bendrovė turi teisę reikalauti, kad už žalą atsakingos trečiosios šalys padengtų kai kurias arba visas išlaidas (regreso teisė).

Žalų reguliavimo procedūrose taip pat yra aiški strategija ir tvarka, kaip optimaliai pirkti medžiagas ir paslaugas. Pagal numatytają tvarką naudojamos pirkimo sutartys siekiant užtikrinti, kad Bendrovės klientai už draudimo išmokas gautų kokybiškas paslaugas ir kad būtų sumažinta infliacijos rizika.

(i) Pagrindinės produktų savybės

Toliau pateiktos draudimo sutarčių sąlygos, kurios turi esminės įtakos iš draudimo sutarčių kylančių būsimų pinigų srautų apimčiai, terminams ir netikrumui. Be to, toliau pateikta informacija pateikia Bendrovės pagrindinių produktų bei būdų, kaip ji valdo susijusią riziką, įvertinimą.

Turto draudimas

Šis draudimas apima nuostolius, patirtus dėl apdraustam turui padarytos žalos, jei jos priežastis yra viena iš šių draudimo rizikų:

- Gaisras
- Stichinės nelaimės (audros, potvyniai)
- Vagystė
- Vanduo
- Kita

Su turto draudimu susijusi rizika apima spartų statybos ir remonto kainų augimą, dėl kurio draudėjui gali nepavykti draudimo išmokos lėšomis visiškai atstatyti turto. Tai turi netiesioginės įtakos Bendrovės ir draudėjų santykiams.

Rizika valdoma tiksliai įvertinant apdraustajį turą siekiant nustatyti, kuris turtas turėtu būti draudžiamas, kuris turėtu būti draudžiamas ypatingomis sąlygomis, o kuris apskritai neturėtu būti draudžiamas pagal atitinkamas draudimo rūšies draudiko įgaliojimus.

Kalbant apie nuostolių koregavimą, Bendrovė patiria draudėjų nesąžiningų veiksmų riziką. Siekdama sumažinti šią riziką, Bendrovė yra nustačiusi žalos administravimo ribas atskiriems vienetams bei patvirtinusi griežtus pagrindžiančiu dokumentu patikros reikalavimus.

Prašymai gauti išmoką dažniausiai pateikiami operatyviai ir patenkinami per trumpą laikotarpį. Todėl turto draudimas vadinamas greitai reguliuojamu („short-tail“), šiuo aspektu jis skiriasi nuo ilgai reguliuojamų („long-tail“) draudimo rūšių, kai galutinio žalos dydžio nustatymas užtrunka ilgiu.

Su šiuo produkto siejamos pagrindinės rizikos – tai prisimta draudimo rizika ir žalų patirties rizika.

Prisiimta draudimo rizika – tokia rizika, kad Bendrovės skaičiuojamos draudimo įmokos neatitiks draudimo sutarčių. Nustatant kainas skirtiniems draudimo produktams vertinamas būsimas žalų dažnis ir dydis, remiantis iš vidinių ir išorinių šaltinių gauta statistika. Net jei draudimo sutarčių sudarymo kriterijai yra adekvatūs ir įmokos skaičiuojamos remiantis tinkamais statistiniais duomenimis, išmokų sąnaudos gali skirtis nuo numatyto lygio dėl didelių žalų sumų, gamtinės katastrofų ir kt. Priimta manyti, kad draudžiant gyventojų nekilnojamajį turą būna didelis skaičius turto vienetų, kuriems būdinga panaši rizika. Tačiau draudžiant įmonių turą galimi kiti variantai. Daugumą komercinio turto pasiūlymų sudaro unikalus vietas, veiklos rūšies bei taikomų saugos priemonių derinys. Šią riziką atitinkančios atitinkamų draudimo sutarčių įmokos skaičiavimai yra subjektyvūs, taigi rizikingi.

Turto draudimas susijęs su rizika, kad apdraustasis gali pateikti melagingų ar negaliojančių prašymų gauti išmoką arba patyręs nuostolius iškraipyti žalos dydį. Draudimo rizikai valdyti pirmiausia pasitelkiama kainodara, tarptautiniai standartais pagrįstas nepriklausomas turto vertinimas, produkto modelis, rizikos pasirinkimas ir perdraudimas. Todėl Bendrovė stebi bendros savo ekonominės ir komercinės aplinkos pokyčius ir į juos reaguoja.

Savanoriškas transporto priemonių draudimas (KASKO)

Šis draudimas apima nuostolius, patirtus dėl transporto priemonėi padarytos žalos, jei jos priežastis yra viena iš šių draudimo rizikų:

- nelaimingas atsitikimas kelyje
- gamtinės jėgos
- gaisras
- įvairūs krintantys objektai
- trečiųjų šalių neteiseti veiksnių
- vagystė ir (arba) plėšimas

Galimi įvairūs papildomos draudimo apsaugos variantai.

Draudimo įmokos nustatomos pagal galiojančią draudimo metodiką.

Didžiausi nuostoliai patiriami visiško transporto priemonės sunaikinimo arba vagystės atveju, tačiau šie atvejai nėra dažni.

Siekdama išvengti klientų pateikiamos klaidingos informacijos rizikos Bendrovė atlieka išsamią prašymo gauti išmoką pagrindžiančios dokumentacijos patikrą, o prieikus kreipiasi į kompetentingas institucijas prašydama atlkti papildomą tyrimą.

Prašymai gauti išmoką dažniausiai pateikiami operatyviai ir patenkinami per trumpą laikotarpį. Todėl KASKO draudimas vadinamas „greitai sureguliuojamu“ („short-tail“), šiuo aspektu jis skiriasi nuo „ilgai reguliuojamo“ („long-tail“) draudimo rūšių, kai galutinės išmokos sumos nustatymas užtrunka ilgiau.

Privalomasis vairuotojų civilinės atsakomybės draudimas (PVCAD)

Privalomuoju vairuotojų civilinės atsakomybės draudimu apdraudžiama transporto priemonės savininko ar igalioto naudotojo atsakomybė už žalą trečiosioms šalims eismo įvykio metu. Šios draudimo rūšies paskirtis – teikti apsaugą eismo įvykio metu nukentėjusioms trečiosioms šalims; šią draudimo rūšį reglamentuoja privalomojo vairuotojų civilinės atsakomybės draudimo įstatymai, reguliuojantys transporto priemonių savininkų igaliotų naudotojų ir draudikų teisinius santykius privalomai draudžiant transporto priemonių savininkų ir igaliotų naudotojų civilinę atsakomybę.

Atsižvelgdama į infliacijos riziką, kuri turi įtakos išmokų dydžiui, Bendrovė nuolat atlieka šios draudimo rūšies tarifų analizę bei reguliarai vertina šios įtakos poveikį finansinėms normoms.

Nepaisant to, kad statistika rodo, jog anksčiau prašymai gauti išmoką buvo pateikiami operatyviai ir gali būti patenkinami be reikalo neatidėliojant, transporto priemonių draudimas priskiriamas „ilgai reguliuojamo“ draudimo klasei, kai galutinio žalos dydžio nustatymas užtrunka ilgiau.

Sveikatos draudimas

Sveikatos draudimas vystosi į stabilią veiklos rūšį. Nustatyta, kad šios veiklos rūšies rizika Bendrovei yra silpna sveikatos priežiūros sistema ir neaiški vyriausybės politika šioje srityje, taip pat ekonominės aplinkos pokyčiai.

Bendrovė stebi medicinos paslaugų kainų pokyčius ir į juos reaguoja, stebi nuostolingumą pagal darbdavius, o pratešdama sutartį kasmet koreguoja kainas.

Sveikatos draudimas laikomas „greitai reguliuojamo“ draudimo veikla, kuriai būdingas nuolatinis trumpalaikis vėlavimas pateikti pranešimą.

(ii) Draudimo rizikos koncentracija

Draudimo rizikos koncentracija – vienas pagrindinių draudimo rizikos veiksnių, galintis neigiamai paveikti Bendrovės įsipareigojimus pagal draudimo sutartis. Draudimo rizikos koncentraciją gali sukelti vienas draudiminis įvykis, susijęs su didelės apimties įsipareigojimais, arba keletas atskirų draudiminių įvykių, dėl kurių atsiranda didelės apimties Bendrovės įpareigojimai draudėjams.

Draudimo rizikos niekada nebūna tarpusavyje visiškai nesusijusios, todėl nepriklausomai nuo portfelio dydžio, visada egzistuoja vadinamoji nediversifikuotoji rizika, kai draudikas bendrai išmoka daugiau išmokų, nei buvo planavęs. Nediversifikuotoji rizika susijusi su išorinės aplinkos veiksnių (pavyzdžiui, šalies ūkio raidos etapų) pokyčiais, kurie turi sisteminės įtakos žalų dažniui ir apimčiai tam tikrose veiklos srityse. Pavyzdžiu, padidėjus inflacijos normai, išauga daugumos portfelio žalų sumos, o vyriausybės priimti kurios nors privalomojo draudimo rūšį reglamentuojančių teisės aktų pakeitimai gali staiga padidinti draudikų įsipareigojimus.

Šioms rizikoms valdyti Bendrovė turi dvejopą metodą.

Pirmausia, riziką siekiama valdyti tinkamai draudžiant. Draudikams neleidžiama drausti rizikos, jei laukiamas pelnas neatitinka prisiimamos rizikos (žr. *Draudimo rizikos valdymas*).

Antra, likutinei rizikai valdyti naudojamas perdraudimo mechanizmas. Bendrovė įsigyja įvairių savo įsipareigojimų bei turto draudimo klasų perdraudimo apsaugą. Vadovybė perdraudimo programą peržiūri bent vieną kartą per metus ir atlieka reikalingus pakeitimus. Bendrovė nuolat vertina perdraudimo programos sąnaudas ir jos teikiamą naudą.

Rizika pagal draudimo rūšis 2018 m. gruodžio 31 d.	Bendra draudimo suma	Perdraudimo suma	Grynasis skirtumas (atskaičius perdraudimo dalį)
	Tūkst. eurų	Tūkst. eurų	Tūkst. eurų
TPVCAD*)	-	-	-
Turto draudimas	21.477	(11.455)	10.022
KASKO	1.112	-	1.112
Sveikatos draudimas	185	-	185
Kitos draudimo rūšys	6.191	(3.828)	2.363
Iš viso	28.965	(15.283)	13.682
*) bendra draudimo rizika yra neribota. 100.000 eurų viršijančius nuostolius padengia perdraudimas.			
Rizika pagal draudimo rūšis 2017 m. gruodžio 31 d.	Bendra draudimo suma	Perdraudimo suma	Grynasis skirtumas (atskaičius perdraudimo dalį)
	Tūkst. eurų	Tūkst. eurų	Tūkst. eurų
TPVCAD*)	-	-	-
Turto draudimas	21.445	(11.343)	10.102
KASKO	837	-	837
Sveikatos draudimas	131	-	131
Kitos draudimo rūšys	6.296	(3.418)	2.878
Iš viso	28.709	(14.761)	13.948
*) bendra draudimo rizika yra neribota. 400.000 eurų viršijančius nuostolius padengia perdraudimas.			

Geografinė koncentracija ir kiti koncentracijos tipai

Bendrovės draudimo rizika daugiausia yra Latvijoje Lietuvoje ir Estijoje, išskyrus kelionių draudimo liudijimus, galiojančius tik už apdraustojo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės ribų, taip pat asmens draudimo nuo nelaimingų atsitikimų, krovinių bei transporto priemonių draudimo liudijimus, teikiančius apsaugą nuo draudiminių įvykių Baltijos šalyse ir užsienyje. Didžiausia motorinių transporto priemonių ir turto draudimo koncentracija yra didžiausiųose Latvijos, Lietuvos ir Estijos miestuose. Motorinių transporto priemonių draudimo rizikos koncentracija auga dėl didėjančio transporto priemonių skaičiaus ir eismo intensyvumo, šie veiksnių netiesiogiai lemia šios draudimo rūšies žalų sumų didėjimą. Draudimo taisykles ir metodika reglamentuoja būtinąjį turto rizikingumo vertinimą, žalų sumų ribas bei nustato perdraudimo taisykles, užtikrinančias atitinkamų draudimo rūšių rizikos valdymą.

(iii) Galima katastrofinių įvykių įtaka

Bendrovės nuomone, viena iš svarbių rizikų, kurią jai būtina įvertinti ir įtraukti į draudimo metodiką, yra gamtiniai ir žmogaus sukeltų katastrofų rizika, dėl kurios atsiranda didelės apimties įsipareigojimų rizikos tikimybė. Baltijos šalių rinkai būdinga maža katastrofų rizika. Dažniausiai pasitaikančios gamtinės katastrofos yra audros ir audrų padaryti nuostoliai – potvyniai bei pavasariniai užtvindymai. Audrų ir potvynių grėsmė kyla miško teritorijoms, jūros pakrantėms bei šalia upių esančioms teritorijoms.

(iv) Pavienių įvykių galima įtaka

Didžiausia galimi nuostoliai dėl pavienių įvykių susiję su vairuotojų civilinės atsakomybės draudimu ir turto draudimu. Siekdama apriboti galimus nuostolius dėl pavienių įvykių, Bendrovė yra įsigijusi neproporcionę perdraudimo apsaugą.

Draudimo rizikos valdymas

(i) Rizikos draudimo politika

Siekdama valdyti draudimo riziką, Bendrovė įgyvendina draudžiamosios rizikos politiką. Taikant rizikos draudimo politiką, kiekvienai draudimo rūšiai yra patvirtintas taikytinų rizikos vertinimo metodikų ir taisyklių rinkinys, kurio paskirtis – mažinti tikimybę, kad Bendrovė prisiims jos rizikos draudimo politikai ir vidaus taisyklėms prieštaraujančią įsipareigojimų.

Draudimo metodika ir taisyklės nustato rizikos vertinimo kriterijus bei pateikia papildomos informacijos, taip užtikrinant sistemingą rizikos vertinimą. Taikydama šią metodiką ir taisykles, Bendrovė gauna jos reikalavimus atitinkančią nuoseklią informaciją apie įprastą rizikos draudimą bei daro būtinus rizikos draudimą reglamentuojančiu dokumentu pakeitimus.

Bendrovė nustatė draudimo ribas, pagrįstas veiklos patirtimi, rinkos reikalavimais ir rizikos vertinimu kiekvienai draudimo linijai.

Draudimo tarifai nuolat analizuojami ir peržiūrimi vertinant duomenis apie draudiminius įvykius ir išmokėtas išmokas, o tarifai koreguojami naudojant aktuarinius metodus, kurie padeda užtikrinti galimybę vykdyti įsipareigojimus. Perdraudimo taisyklės reglamentuoja draudimo rizikos perdavimą perdraudikams. Bendrovės draudimo tipų metodika ir taisyklės padeda draudimo tarpininkams ir agentams laikytis Bendrovės draudimo rekomendacijų parduodant visus Baltijos rinkoje siūlomus draudimo produktus. Techninių atidėjinių apskaičiavimo metodikos taikymas užtikrina tinkamų įvykusių žalų atidėjinių suformavimą.

Nemažai išmokų ir paskesnių išieškojimų užtrunka keletą metų. Nors nėra galimybės užtikrintai numatyti finansinių rezultatai, Bendrovė suformuoja neišieškinčius išmokų atidėjinius; šie atidėjiniai formuojami remiantis dabartiniu rizikos suvokimu didele dalimi pasitelkiant patirtį ir sveiką protą. Šių atidėjinių laipsnis nustatytas šiuo metu turimos informacijos pagrindu.

(ii) Išmokų kaita

Informacija apie išmokų kaitą pateikta siekiant iliustruoti Bendrovei kylančią draudimo riziką. Išmokų lentelėje pateiktas iki šios dienos sukauptų mokėjimų palyginimas bei parodyta kiekvienais draudimino įvykio metais numatomoms draudimo išmokoms suformuotų techninių rezervų kaita.

Kiekviename stulpelyje parodyta pervaži arba trūkumą derėtų vertinti atskirai, nekreipiant dėmesio į kitus stulpelius, nes ankstesniais metais atliktos korekcijos gali būti įtrauktos kaip per ankstesnius metus atliktu korekcijų dalis. Perskaiciuoti techniniai atidėjiniai ir sukauptas trūkumas ar pervažis (nurodytas čia pateiktoje lentelėje) dėl įvairių veiksnių skirtumų vėliau gali skirtis.

Nors šioje lentelėje pateikta informacija parodo per ankstesnius metus pateiktų neišmokėtų išmokų istorines sumas, šių finansinių ataskaitų naudotojai turėtų vengti ankstesnių likučių ar trūkumų ekstrapoliavimo į šio laikotarpio neišmokėtų nuostolių likutį.

	Draudimo įvykio metai							
	2012 m. tūkst. Eur	2013 m. tūkst. Eur	2014 m. tūkst. Eur	2015 m. tūkst. Eur	2016 m. tūkst. Eur	2017 m. tūkst. Eur	2018 m. tūkst. Eur	Is viso tūkst. Eur
Metų, kuriais įvyko nelaimingas atsitikimas, pabaigoje sukauptos išmokos	27.819	28.897	34.936	34.635	48.586	85.723	74.923	
- po vienų metų	25.787	27.027	37.714	34.803	47.907	85.619		
- po dvejų metų	25.054	26.368	36.020	34.081	46.538			
- po trejų metų	24.874	25.977	36.121	34.364				
- po ketverių metų	25.266	25.472	35.978					
- po penkerių metų	24.549	25.297						
- po šešerių metų	23.778							
Sukauptų mokėjimų iki šios dienos	(21.784)	(23.633)	(33.050)	(30.133)	(41.643)	(79.655)	(55.188)	
Numatomų išmokėjimų techniniai atidėjiniai	1.994	1.664	2.928	4.231	4.895	5.964	19.735	41.411
Numatomų išmokėjimų techniniai atidėjiniai iki 2012 m.								13.659
Is viso numatomų išmokėjimų techninių atidėjinių								55.070
2018.12.31								

Dėl bendrovių juridinio susijungimo 2016 m. ir 2017 m. išmokų sumos padidėjo.

(iii) Jispareigojimų pakankamumo įvertinimas

Skaiciuojant draudimo portfelio techninius atidėjinius apytiksliai įvertinami būsimi pinigų srautai, susiję su draudimo išmokomis, ir tokiuose skaičiavimuose visuomet yra netikrumo elementas. Atidėjinių rizika susijusi su tokiu netikrumu. Netikumas priklauso nuo rizikos pobūdžio. Trumpos trukmės rizikai pokyčiai daro mažesnę įtaką, o didesnę įtaką turės būsimiems mokėjimams. Daugumai draudimo produktų būdinga infliacijos rizika. Įtaka būna skirtinė, priklausomai nuo kiekvieno produkto savybių, taip pat nuo sąlygų, kurios taikomos reguliuojant žalas.

Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Bendrovė atlieka jispareigojimų pakankamumo įvertinimą ir nustato, ar draudimo jispareigojimai, pripažinti per ataskaitinius metus galiojantiems draudimo liudijimams, yra pakankami, palygindama suformuotus draudimo atidėjinius su dabartine esamų draudimo liudijimų diskontuotų būsimujų pinigų srautų verte.

Jei jispareigojimų pakankamumo testas parodo jispareigojimų apskaitinės vertės trūkumą, trūkumas pripažįstamas finansinių metų nuostoliu, nustatant papildomą nepasibaigusios rizikos atidėjinį.

Jispareigojimų pakankamumo įvertinimas atliekamas atskirai draudimo rūšiai kiekvienoje šalyje ir taikomas atidėjinių bendrosioms sumoms, t. y. į perdraudimo įtaką néra atsižvelgiama.

(iv) Netikrumo šaltiniai vertinant būsimas draudimo išmokas

Bendrovė atsako už draudiminius įvykius, įvykusius sutarties galiojimo metu, net jei apie žalą sužinoma pasibaigus sutarties galiojimo terminui, ir išmokos mokamos pagal įvykio metu galiojusias draudimo liudijimo

sąlygas. Todėl žalos, reguliuojamos ilgą laikotarpį, ir yra žalų atidėjinio elementas, kuris susijęs su įvykusią, bet dar nepranešta žala (IBNR).

Yra keletas kintamųjų, turinčių įtakos pinigų srautų pagal draudimo sutartis dydžiui ir laikui. Šie kintamieji daugiausia susiję su įvairių apdraustos rizikos tipų savybėmis bei taikomomis rizikos valdymo procedūromis. Kompensacija išmokama pagal draudimo sutartyje numatytas sąlygas. Išmokos kūno sužalojimo atveju, apskaičiuojamos kaip negautų pajamų, rehabilitacijos išlaidų ir kitų išlaidų, kurias patirs nukentėjusi šalis dėl nelaimingo atsitikimo arba ligos, dabartinė vertė.

Numatytos išmokų sąnaudos apima išlaidas, kurios bus patirtos reguliuojant žalą, atėmus numatomą atgauti regreso sumą ir kitas atgautinas sumas. Bendrovė imasi visų pagrįstų žingsnių, kad turėtų tinkamą informaciją apie savo patiriamą draudimo riziką. Tačiau dėl netikrumo, nustatant žalų atidėjinius, tiketina, kad galutinis rezultatas skirsis nuo iš pradžių numatyto įsipareigojimų sumos. Su šiomis sutartimis susiję įsipareigojimai finansinėse ataskaitose apima atidėjinius dėl IBNR, atidėjinius dėl praneštų, bet dar nesureguliuotų žalų (RBNS) ir perkeltų įmokų ir nepasibaigusios rizikos atidėjinius ataskaitinio laikotarpio pabaigai.

IBNR apskaičiavimas paprastai pasižymi didesniu netikrumu, negu jau praneštoms žaloms (RBNS) sureguliuočių reikalingų išlaidų apskaičiavimas, kai jau turima informacijos apie patirtą žalą. Gali būti atveju, kai apdraustasis sužino apie tam tikrą žalą tik praėjus daugeliui metų po įvykio, dėl kurio tokia žala atsirado.

Skaičiuodama savo atsakomybę už išlaidas dėl praneštų, bet dar neatlygiuntį žalą, Bendrovė nagrinėja informaciją, gautą iš žalų reguliavimo specialistų, pateiktų prašymų gauti išmoką administruavimo specialistų, taip pat informaciją apie panašiomis savybėmis pasižymintį žalų reguliavimo išlaidas ankstesniais laikotarpiais. Žalų reguliavimo specialistas visus gautos prašymus vertina individualiai. Praneštos žalos, galinčios iškreipti visą vystymosi situaciją, administruojamos atskirai ir daromos projekcijos iki numatomos pabaigos, suformuojant papildomą atidėjinį. Jei įmanoma, Bendrovė naudoja įvairias metodikas, kad apskaičiuotų reikiama atidėjinį lygį. Tai leidžia geriau suprasti projektuojamo reiškinio tendencijas. Naudojant įvairias metodikas atliekamos projekcijos taip pat leidžia įvertinti galimų rezultatų diapazoną. Pasirenkama tinkamiausia skaičiavimo technika, atsižvelgiant į verslo klasės charakteristikas ir pokyčių dydį kiekvienais draudiminių įvykių metais.

Draudimo sutartys dažnai skirstomos į trumpalaikės („short-tail“) ir ilgalaikės („long-tail“) rizikos. Trumpalaikė rizika pasižymi tuo, kad laikotarpis tarp įvykio, pranešimo apie įvykį ir galutinio žalų sureguliavimo yra trumpas. Kitai yra ilgalaikės rizikos atveju: laikotarpis tarp įvykio, pranešimo apie įvykį ir žalų sureguliavimo yra ilgas. Turto ir transporto priemonių draudimo atveju apie patirtą žalą pranešama iš karto, o prašymai gauti išmoką dėl kūno sužalojimo gali būti pateikti keleriems metams po įvykio, o patenkinami praėjus dar keleriems metams po jų pateikimo. IBNR atidėjiniai dėl trumpalaikės rizikos santykiai maži, o ilgalaikės rizikos atveju IBNR atidėjiniai gali sudaryti reikšmingą visų atidėjinų žaloms padengti dalį.

Finansinė rizika ir rizikos valdymas

Finansinė rizika – tai bendrinė įvairių su finansiniu turtu susijusių rizikos tipų sąvoka. Bendrovės finansiniams turui ir įsipareigojimams, išskaitant investicijas, gautinas draudimo sumas bei perdraudimo turta, gali kilti šios finansinės rizikos:

- **Rinkos rizika.** Padėties rinkoje pokyčiai gali neigiamai paveikti draudiko turta ir (arba) įsipareigojimus, gali sumažėti investicijų vertę bei turto grąžą. Rinkos rizika apima palūkanų normos riziką, nuosavo kapitalo, valiutos, skirtumo ir koncentracijos riziką;
- **Sandorio šalies (kredito) rizika.** Finansiniai nuostoliai emitentui nevykdant savo įsipareigojimų arba padidėjusių rizikos įmokų sukelti nuostoliai dėl kredito rizikos obligacijų bei kitos sutarties šalies sutartinių įsipareigojimų nevykdymo;
- **Likvidumo rizika.** Susiklosčius tam tikroms nepalankioms sąlygoms, draudikas gali būti priverstas visą turta parduoti žemesne už jo tikrąjų vertę kaina, kad galėtų padengti įsipareigojimus.

Toliau pateikiamas kiekvienos iš šių finansinių riziku apibūdinimas bei trumpai aprašomi Bendrovės naudojami šių rizikų valdymo metodai. Šios rizikos kyla vykdant įprastinę veiklą.

Rinkos rizika

Rinkos rizika – rizika, kad rinkos kainų, išskaitant užsienio valiutų keitimo kursus, palūkanų normas, kredito svyrapavimus ir akcijų kainas, pokyčiai paveiks Bendrovės pajamas ar jos portfelių vertę. Rinkos rizika apima:

- palūkanų normos riziką;

- užsienio valiutos riziką;
- kainos riziką.

Rinkos rizika kyla iš palūkanų normos valiutos ir nuosavybės finansinių priemonių, kurios yra veikiamos bendrų ir konkrečių rinkos pokyčių ir rinkos kainų svyravimo laipsnio pokyčių, atvirujų pozicijų.

i) Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika – vertės sumažėjimas dėl palūkanų normos pasikeitimo, kuris vertinamas tiek išskirtinai turto, tiek įsipareigojimų palūkanų normos jautrumo atžvilgiu.

Bendrovė palūkanų normos rizikos valdymo priemones taiko centralizuotai, remdamasi palūkanų normos rizikos poveikio Bendrovės finansiniams indeksams vertinimu.

Bendrovė neturi reikšmingų įsipareigojimų su palūkanomis, o turto su palūkanomis didžiajai daliai yra taikoma fiksuota palūkanų norma, todėl Bendrovei negresia reikšminga palūkanų normos rizika ar Bendrovės turto ir įsipareigojimų su palūkanomis išpirkimo terminų skirtumų, ar palūkanų normos perskaičiavimų sukelty palūkanų normų svyravimų padariniai.

Bendrasis palūkanų normos rizikos poveikis sumažinamas derinant pastoviuju pajamų priemonių portfelį su bendraja draudimo veiklos įsipareigojimų trukme ir išmokų modeliu. Kadangi finansinės būklės ataskaitoje draudimo veiklos įsipareigojimai įprastai neįtraukiami, tai reiškia, jog apskaitos atžvilgiu draudimo veiklos įsipareigojimai bus nulemti infliacijos pokyčių (bet ne tiesiogiai palūkanų normų). Kita vertus, ekonominiu požiūriu, derėtų apsidrausti nuo palūkanų normos rizikos, nes tikrosios palūkanų normos pokyčiai atispindės dabartinėje atidėjinių vertėje. Ataskaitiniu požiūriu, pasirinkus šią apsidraudimo strategiją būtų sumažinta rizika, nes didžioji obligacijų portfelio dalis klasifikuojama kaip laikoma iki išpirkimo termino (toliau – amortuotosios savikainos portfeliu).

ii) Užsienio valiutos rizika

Bendrovė turi turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta. Užsienio valiutos rizika – valiutos keitimo svyravimų sukelti finansiniai nuostoliai.

Dalis draudimo rizikų yra užsienio valiuta. Pagal Bendrovės politiką valiutos rizika apsiriboja žinomais ir numatomais sandoriais užsienio valiuta. Valiutos rizikos valdymas grindžiamas investicijomis į atitinkamas valiutas. Taigi, pelnas ir nuostoliai jautriausiai reaguoja į zlotų kurso pokyčius, kurie vertinami kaip nežymūs. Bendrovė neužsiima jokiais spekuliaciniais sandoriais, galinčiais padidinti valiutos riziką.

Šiose lentelėse pateikiama Bendrovės finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų analizė pagal 2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. turimas valiutas: (skliausteliuose apibrėžta jų kategorija pagal 39-ajį TAS: FVTPL – finansinis turtas, laikomas tikraja verte pelne (nuostoliuose); HTM – laikomi iki išpirkimo termino laikomos investicijos; LnR – paskolos ir gautinos sumos):

Bendrovės valiutų portfelis 2018 m. gruodžio 31 d.:

	Eurais	Zlatais	Kita	Iš viso
Finansinis turtas, tūkst. Eur				
Finansinis turtas, vertinamas tikraja verte pelne (nuostoliuose) (FVTPL)	87.017	-	-	87.017
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos (HTM)	24.784	990	-	25.774
Terminuotieji indėliai kredito įstaigose (LnR)	62	-	-	62
Paskolos ir gautinos sumos (LnR)	16.836	-	-	16.836
Pinigai ir pinigų ekvivalentai (LnR)	14.298	14	38	14.350
Iš viso	142.997	1.004	38	144.039
Finansiniai įsipareigojimai				
Įsipareigojimai (amortizuota savikaina)	3.661	-	-	3.661
Iš viso	3.661	-	-	3.661
Atvira valiutos pozicija	139.336	1.004	38	140.378

Bendrovės valiutų portfelis 2017 m. gruodžio 31 d.:

Finansinis turtas, tūkst. Eur	Eurais	Zlotais	Kita	Iš viso
Finansinis turtas, vertinamas tikraja verte pelne (nuostoliuose) (FVTPL)	69.969	-	-	69.969
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos (HTM)	38.959	1.014	-	39.973
Terminuotieji indėliai kredito įstaigose (LnR)	59	-	-	59
Paskolos ir gautinos sumos (LnR)	17.131	-	-	17.131
Pinigai ir pinigų ekvivalentai (LnR)	11.928	-	30	11.958
Iš viso	138.046	1.014	30	139.090
Finansiniai įsipareigojimai				
Įsipareigojimai (amortizuota savikaina)	3.034	-	-	3.034
Iš viso	3.034	-	-	3.034
Atvira valiutų pozicija	135.012	1.014	30	136.056

iii) Kainos rizika

Kainos rizika – rizika, kad rinkos kainų pokyčiai gali sukelti finansinių priemonių vertės svyravimus; pokyčiai gali turėti įtakos atskiro finansinės priemonės veiksniams ar visų priemonių, kuriomis prekiaujama rinkoje, veiksniams. Kainos rizika atsiranda tuomet, kai Bendrovė pasirenka finansinės priemonės ilgalaikę ar trumpalaikę poziciją.

Čia pateikiama Bendrovės metinių pajamų jautrumo vertybinių popieriuų kainų pokyčiams analizė pagal 2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. buvusias pozicijas ir supaprastintas scenarijus, numatant visų vertybinių popieriuų kainos pasikeitimą 5 proc.:

Straipsnis, tūkst. Eur	Grynosios pajamos, 2018 m.	Grynosios pajamos, 2017 m.
Vertybinių popieriuų kainos padidėjimas 5 %	4.351	3.498
Vertybinių popieriuų kainos sumažėjimas 5 %	(4.351)	(3.498)

Kredito rizika

Kredito rizika – nuostolių arba nepalankių finansinės padėties pokyčių rizika, atsirandanti dėl pasikeitusios vertybinių popierių emitentų, verslo partnerių ir skolininkų būklės, pasireiškianti per kontrahentų įsipareigojimų nevykdymą arba per kredito maržos padidėjimą. Kredito rizika valdoma nustatant paskolų vienam subjektui, subjektų grupei, sektorui ar šalai apribojimus, diversifikujant turą ir finansinių priemonių portfelį, perdraudžiant finansų draudimo portfelį ir taikant kitas priemones.

(i) Finansinių investicijų valdymas

Siekdama valdyti kredito riziką, Bendrovė didžiąją dalį savo investicijų skiria aukšto reitingo rinkoms ir investicijoms.

Bendrovės investicijos pagal reitingus 2018 m. gruodžio 31 d. (nustatyta pagal S&P):

Šalis, tūkst. Eur	Reitingas	Į pelną (nuostolius) tikraja verte įtrauktos finansinės priemonės	Iki išpirkimo termino laikomi skolos vertybiniai popieriai, kurių emitentas ar garantas yra centrinė vyriausybė ar savivaldybės	Terminuotieji indėliai kredito įstaigose
Čekijos respublika	AA-	999	-	-
Suomija	BBB	1.058	-	-
Latvija	A	5.000	7.263	
Latvija	AA-	-	-	62
Lietuva	A	51.347	12.208	
Liuksemburgas	A-	22.511	-	
Norvegija	A	2.190	-	
Norvegija	A-	991	-	
Lenkija	A-	-	4.555	
Lenkija	BBB-	-	877	
Lenkija	BBB+	-	871	
Švedija	A+	211	-	
Švedija	AA-	1.524	-	
Švedija	BBB+	1.186	-	
Iš viso		87.017	25.774	62

Bendrovės investicijos pagal reitingus 2017 m. gruodžio 31 d. (nustatyta pagal S&P):

Šalis, tūkst. Eur	Reitingas	Į pelną (nuostolius) tikraja verte įtrauktos finansinės priemonės	Iki išpirkimo termino laikomi skolos vertybiniai popieriai, kurių emitentas ar garantas yra centrinė vyriausybė ar savivaldybės	Terminuotieji indėliai kredito įstaigose
Latvija	A-	5.188	13.984	-
Lietuva	A-	30.651	17.345	-
Liuksemburgas	A-	22.886	-	
Švedija	A+	215	-	
Čekijos respublika	AA-	6.564	-	
Latvija	AA-	-	-	59
Švedija	AA-	1.535	-	
Kroatija	BB	-	1.589	
Lenkija	BB	-	600	
Lenkija	BBB-	-	876	
Lenkija	BBB+	2.930	5.579	
Iš viso		69.969	39.973	59

ii) Iš tiesioginės draudimo veiklos gautinos draudimo sumos

Kredito rizika, susijusi su klientų likučiais, atsiradusiais nesumokėjus draudimo įmokų, egzistuoja tik dėl draudimo liudijime nustatyto mokėjimo grafiko, kurio metu liudijimas apmokamas ar nutraukiamas.

Draudimo apsaugos taisyklos ir sąlygos pateiktos draudimo metodikoje.

Gautinos sumos iš tiesioginės draudimo veiklos (draudėjų ir tarpininkų skolos) 2018 m. gruodžio 31 d.

Eurais	Gautinos sumos bendraja verte	%	Atidėjiniai	Gautinos sumos gryna verte
Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas yra pasibaigęs:				
daugiau kaip prieš 3 mėnesius	122	1	(122)	-
mažiau nei prieš 3 mėnesius	1.126	8	(106)	1.021
Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas dar nepasibaigęs	13.274	91	-	13.273
Iš viso	14.522	100	(228)	14.294

Gautinos sumos iš tiesioginės draudimo veiklos (draudėjų ir tarpininkų skolos) 2017 m. gruodžio 31 d.

Eurais	Gautinos sumos bendraja verte	%	Atidėjiniai	Gautinos sumos gryna verte
Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas yra pasibaigęs:				
daugiau kaip prieš 3 mėnesius	313	2	(313)	-
mažiau nei prieš 3 mėnesius	3.077	5	(239)	2.838
Gautinos sumos, kurių mokėjimo terminas dar nepasibaigęs	12.201	93	-	12.201
Iš viso	15.591	100	(552)	15.039

Bendrovė laiko gautinomis, tačiau nenuvertėjusiomis tas sumas, kurių mokėjimo terminas yra pasibaigęs, tačiau mažiau nei prieš 60 dienų; tos, kurių mokėjimo terminas yra pasibaigęs daugiau nei prieš 60 dienų, nuvertėja 100%.

(iii) Perdraudimas

Bendrovė perka perdraudimą siekdama apsaugoti Bendrovės akcinį kapitalą, todėl perdraudimas yra tiek rizika, tiek kapitalo valdymo įrankis. Perdraudimui analizuoti ir išsigyti naudojami tokie patys modeliai ir metodika kaip ir vidinio, rizika paremta kapitalo paskirstymo įvertinimui.

Siekdama valdyti riziką, Bendrovė yra patvirtinusi perdraudimo programą, nustatanią perdraudimo principus ir perdraudikų atrankos kriterijus. Administracija perdraudimo programą peržiūri bent vieną kartą per metus ir atlieka reikalingus pakeitimų. Bendrovės perdraudimo programą visų pirma sudaro neproporcinius perdraudimas. Su perdraudimo programa susiję sprendimai priimami remiantis padėties analize, išmokėjimų archyvu, modelio įgyvendinamumu ir Bendrovės kapitalizacija. Bendrovė bendradarbiauja su pirmaujančiomis perdraudimo bendrovėmis, taip pat su savo patronuojančiaja įmone „Gjensidige Forsikring“.

Perdraudikams tenkanti Bendrovės pasirašytųjų draudimo įmokų, techninių atidėjinių ir gautinų sumų dalis pagal reitingus 2018 m. gruodžio 31 d.:

Reitingas, tūkst. Eur	Perdraudikams tenkanti išmokėtų išmokų dalis	Perdraudikams tenkanti pasirašytųjų išmokų dalis	Perdraudi- kams tenkanti numatomų išmokėjimų atidėjino dalis	Perdraudikams tenkanti perkelтų išmokų atidėjino dalis	Gautinos sumos
AA	627	285	4.501	74	439
A	3.536	3.168	4.650	216	390
BBB	2	-	95	-	-
BB	-	-	-	-	-
B	2	-	54	-	-
Nejvertinta	79	-	336	-	151
Iš viso	4.246	3.453	9.636	290	980

Perdraudikams tenkanti Bendrovės pasirašytųjų draudimo įmokų, techninių atidėjinių ir gautinų sumų dalis pagal reitingus 2017 m. gruodžio 31 d.:

Reitingas, tūkst.	Perdraudikams tenkanti išmokėtų įmokų dalis	Perdraudikams tenkanti pasirašytųjų įmokų dalis	Perdraudikams tenkanti numatomų išmokėjimų atidėjino dalis	Perdraudikams tenkanti perkeltų įmokų atidėjino dalis	Gautinos sumos
Eur					
AA	170	-	5.762	-	6
A	856	3.759	5.987	361	177
BBB	-	-	-	-	-
BB	6	-	118	-	-
B	-	-	-	-	-
Nejvertinta	45	-	633	-	73
Iš viso	1.077	3.759	12.500	361	256

Koncentracijos rizika – rizikos susitelkimas, dėl kurio galimi nuostoliai, keliantys grėsmę Bendrovės mokumui ir finansinei būklei, esminių nuostolių atsiradimo galimybė dėl pernelyg didelių, viršijančių Bendrovės nustatytas ribas pozicijų į vieną subjektą ar kapitalo grupę. Koncentracijos rizika laikoma pagrindinių rizikų sudėtine dalimi ir kaip atskira rizikos kategorija vertinama ir valdoma pagrindinėse rizikos rūšyse (draudimo, rinkos ir kredito).

Likvidumo rizika – rizika, kad Bendrovė nesugebės laiku įvykdyti savo finansinių įsipareigojimų ir (arba), siekdama įvykdyti įsipareigojimus, gali būti priversta parduoti finansinius aktyvus ir dėl likvidumo rinkoje stokos patirs nuostolių. Valdydama likvidumo riziką Bendrovė siekia užtikrinti Bendrovės finansinių įsipareigojimų įvykdymą laiku bei efektyviai panaudoti likvidžias lėšas. Likvidumo rizikai valdyti Bendrovė naudoja pinigų srautų metodą, kuris yra grindžiamas pinigų srautų planavimu bei prognozavimu.

Šiose lentelėje parodytas Bendrovės finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų pasiskirstymas 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. pagal pabaigos terminą atsižvelgiant į likusį laiką nuo finansinių ataskaitų sudarymo dienos iki išpirkimo termino:

Finansinių priemonių ir nefinansinių straipsnių išpirkimo terminas 2018 m. gruodžio 31 d.

Eurais, tūkst.	Per 6 mėn.	6–12 mėn.	1–2 metus	2–5 metus	Be konkretaus termino	Iš viso
Finansinis turtas						
Finansinis turtas, vertinamas tikraja verte pelne (nuostoliuose)	30.631	3.336	12.673	17.866	22.511	87.017
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos	3.273	970	6.950	14.581	-	25.774
Terminuotieji indėliai kredito istaigose	-	-	-	62	-	62
Paskolos ir gautinos sumos	16.836	-	-	-	-	16.836
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	14.350	-	-	-	-	14.350
Finansinio turto iš viso	65.090	4.306	19.623	32.509	22.511	144.039
Nefinansinis turtas	26.531	-	-	-	-	26.531
Finansiniai įsipareigojimai	3.661	-	-	-	-	3.661
Techniniai rezervai	58.445	18.652	7.616	21.501	-	106.214
Nefinansiniai įsipareigojimai	12.538	-	-	-	-	12.538
Terminų skirtumas	16.977	(14.346)	12.007	11.008	22.511	48.157

Bendrovė gali vykdyti savo finansinius įsipareigojimus, nes jos finansinis turtas yra laikomas iki išpirkimo termino pabaigos ir be konkretaus išpirkimo termino.

Finansinių priemonių ir nefinansinių straipsnių išpirkimo terminas 2017 m. gruodžio 31 d.

Eurais, tūkst.	Per 6 mėn.	6–12 mėn.	1–2 metus	2–5 metus	Be konkretnaus termino	Iš viso
Finansinis turtas						
Finansinis turtas, vertinamas tikraja verte (nuostoliuose)	4.963	1.730	22.491	17.899	22.886	69.969
Iki išpirkimo termino laikomos investicijos	21.539	-	4.277	14.157	-	39.973
Terminuotieji indėliai kredito įstaigose	-	-	-	59	-	59
Paskolos ir gautinos sumos	17.131	-	-	-	-	17.131
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	11.958	-	-	-	-	11.958
Finansinio turto iš viso	55.591	1.730	26.768	32.115	22.886	139.090
Nefinansinis turtas	30.080					30.080
Finansiniai įsipareigojimai	3.034	-	-	-	-	3.034
Techniniai rezervai	70.255	22.815	10.213	7.030		110.313
Nefinansiniai įsipareigojimai	13.850					13.850
Terminų skirtumas	(1.468)	(21.085)	16.555	25.085	22.886	41.973

Bendrovė gali vykdyti savo finansinius įsipareigojimus, nes jos finansinis turtas yra laikomas iki išpirkimo termino pabaigos ir be konkretaus išpirkimo termino.

Operacinė rizika – tai rizika patirti tiesioginių ir netiesioginių nuostolių dėl netinkamų ar neveikiančių vidaus procesų, sistemų, technologijų, darbuotojų veiksmų, išorės veiksnių. Operacinės rizikos valdymas yra nenutrukstamas procesas, kurio metu valdoma operacinė rizika, būdinga visiems Bendrovės produktams, veiklai, procesams ir sistemoms, kurie Bendrovei yra reikšmingi, išskaitant tokias sritis kaip esminių arba svarbių Bendrovės funkcijų ar veiklos perdavimas paslaugų teikėjui pagal sutartį, naujo produkto ar paslaugos diegimas, Bendrovės informacinių sistemų funkcionavimas. Bendrovė, valdydama operacinę riziką, atsižvelgia į vidinius ir išorinius veiksnius, galinčius sukelti operacinę riziką. Bendrovės operacinės rizikos valdymo priemonės nukreiptos į rizikos išvengimą, sumažinimą, perdavimą ir (ar) prisiėmimą, ivertinant jų poveikį Bendrovės nustatytu tikslu įgyvendinimui, veiklos testinumui, atsižvelgiant į riziką mažinančių priemonių sąnaudas bei jų efektyvumą. Pagrindinis operacinės rizikos valdymo tikslas yra tobulinti Bendrovės procesus siekiant sumažinti operacinės rizikos pasireiškimo galimą poveikį iki toleruojamo. Bendrovėje taikomos operacinės rizikos mažinimo priemonės: kontrolės procedūrų diegimas, įgaliojimų apribojimas, keturių akių principo taikymas, funkcijų / pareigų atskyrimas, automatizavimas ir kitos organizacinės ir techninės priemonės.

Operacinės rizikos įvykiai registruojami informacinėje sistemoje „Service Desk“ Bendrovės darbuotojui pastebėjus įvyki.

Periodinių rizikos valdymo sistemos efektyvumą vertina nepriklausoma Vidaus auditu tarnyba atlikdama rizikos valdymo sistemos efektyvumo auditą.

1. Ilgalaikis materialus ir nematerialusis turtas

Nematerialiojo, ilgalaikio materialaus turto judėjimas per metus, pasibaigusius 2018 m. gruodžio 31 d., buvo:

Straipsniai, tūkst. Eur	Nematerialusis turtas	Pastatai	Kitas ilgalaikis turtas	Į š viso
Įsigijimo savikaina				
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	8.937	1.760	3.769	14.466
Įsigytas turtas	1.265	5	761	2.031
Perleistas turtas (-)	(20)	(1.190)	(921)	(2.131)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	10.182	575	3.609	14.366
Įsigytas turtas	1.274	-	609	1.883
Perleistas turtas (-)	(171)	(168)	(669)	(1.008)
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	11.285	407	3.549	15.241
Perkainojimas				
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	-	(23)	-	(23)
Vertės sumažėjimas (-)	-	(7)	-	(7)
Perkainojimo rezultato pokytis perleidus turtą +/-(-)	-	133	-	133
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	-	103	-	103
Vertės sumažėjimas (-)	-	(7)	-	(7)
Perkainojimo rezultato pokytis perleidus turtą +/-(-)	-	(24)	-	(24)
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	-	72	-	72
Vertės sumažėjimas				
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	-	-	-	-
Perklasifikavimai	462	-	-	462
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	462	-	-	462
Pripažintas vertės sumažėjimas	(106)	-	-	(106)
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	356			356
Sukauptas nusidėvėjimas				
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	4.540	581	2.468	7.589
Sąnaudos per metus	1.146	16	661	1.823
Atkurtas nusidėvėjimas nurašius turtą (-)	(105)	(400)	(819)	(1.324)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	5.581	197	2.310	8.088
Sąnaudos per metus	991	14	517	1.522
Atkurtas nusidėvėjimas nurašius turtą (-)	(170)	(59)	(664)	(893)
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	6.402	152	2.163	8.717
Likutinė vertė				
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	4.139	481	1.299	5.919
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	4.527	327	1.386	6.240

Bendrovės nematerialiojo/materialiojo turto amortizacija/nusidėvėjimas už 2018 m. siekė 960 tūkst. Eur ir buvo įtraukta į administracines sąnaudas, 405 tūkst. Eur – į Žalų sureguliuavimo sąnaudas, 56 tūkst. Eur – į įsigijimų sąnaudas, o 101 tūkst. Eur amortizacijos sąnaudos sudengtos su atidėjinio, apskaityto nuvertėjusiam nematerialajam turtui, sumažėjimu (2017 m. – 1.285 tūkst. Eur, 395 tūkst. Eur, 61 tūkst. Eur bei 82 tūkst. Eur, atitinkamai).

Nematerialiojo turto vertės sumažėjimas apskaitytas GINS sistemai.

2. Vertybiniai popieriai ir kiti pastovių pajamų vertybiniai popieriai, vertinami tikraja verte pelne (nuostoliuose)

Eurais, tūkst.	Tikroji vertė, 2018.12.31	Savikaina, 2018.12.31	Tikroji vertė, 2017.12.31	Savikaina, 2017.12.31
Lietuvos Vyriausybės obligacijos	51.348	51.514	30.652	30.729
Švedijos Vyriausybės obligacijos	2.919	2.877	1.750	1.751
Latvijos Vyriausybės obligacijos	5.000	4.994	5.188	5.214
Lenkijos nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	2.929	2.998
Čekijos Vyriausybės obligacijos	999	1.012	6.564	6.765
Suomijos Vyriausybės obligacijos	1.058	1.056	-	-
Liuksemburgo fondai	22.511	22.499	22.886	22.442
Olandijos Vyriausybės obligacijos	3.182	3.172	-	-
Š viso	87.017	87.124	69.969	69.899

Visi vertybiniai popieriai yra 1 lygio tikrosios vertės hierarchijos priemonės. Didžiausia kredito rizika yra bendra vertybinių popierių suma, išskyrus Liuksemburgo fondus.

Turto judėjimas 2018 m. ir 2017 m.:

Straipsniai	Sumos, tūkst. Eur
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	58.568
Įsigytas turtas	32.556
Perleistas turtas	(21.712)
Vertės padidėjimas / sumažėjimas	574
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	69.969
Įsigytas turtas	30.406
Perleistas turtas	(12.945)
Vertės padidėjimas / sumažėjimas	(413)
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	87.017

3. Skolos vertybiniai popieriai ir kiti pastovių pajamų vertybiniai popieriai, klasifikuojami kaip laikomi iki išpirkimo termino

Eurais, tūkst.	Amortizuota savikaina, 2018.12.31	Tikroji vertė, 2018.12.31	Amortizuota savikaina, 2017.12.31	Tikroji vertė, 2017.12.31
Lietuvos Vyriausybės obligacijos	12.209	12.196	17.345	17.382
Latvijos Vyriausybės obligacijos	7.263	7.236	13.984	14.096
Lenkijos Vyriausybės ir įmonių obligacijos	6.302	6.402	7.055	7.231
Kroatijos Vyriausybės obligacijos			1.589	1.609
Š viso	25.774	25.834	39.973	40.318

Visi vertybiniai popieriai yra 1 lygio tikrosios vertės hierarchijos priemonės. Didžiausia kredito rizika yra bendra vertybinių popierių suma, išskyrus Liuksemburgo fondus.

Straipsniai	Sumos, tūkst. Eur
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	40.607
Įsigytas turtas	5.211
Perleistas turtas	(7.252)
Sukauptos palūkanos	1.390
Perklasifikavimai	17
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	39.973
Įsigytas turtas	8.190
Išpirktas turtas	(22.677)
Sukauptos palūkanos	288
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	25.774

4. Terminuotieji indėliai kredito įstaigose

Šalis, tūkst. Eur

	Apskaitinė vertė, 2018.12.31	Tikroji vertė, 2018.12.31	Apskaitinė vertė, 2017.12.31	Tikroji vertė, 2017.12.31
Lietuva	-	-	-	-
Latvija	62	62	59	59
Iš viso	62	62	59	59

Bendra didžiausia kredito rizika lygi 2018 m. gruodžio 31 d. su Bendrovės grynajai didžiausiai kredito rizikai ir siekė 62 tūkst. Eur (2017 m. – 59 tūkst. Eur).

Dėl mažų palūkanų, aplinkos ir faktų, kad daugelio terminuotujų indėlių kredito įstaigose terminas yra iki 6 mėnesių, bet koks apskaitinės vertės tikrosios vertės skirtumas laikomas nereikšmingu.

Turto judėjimas 2018 m. ir 2017 m.:

Straipsniai	Sumos, tūkst. Eur
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	15.185
Įsigytas turtas	-
Perleistas turtas	(15.132)
Vertės padidėjimas/sumažėjimas	6
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	59
Įsigytas turtas	3
Išpirktas turtas	-
Vertės padidėjimas/sumažėjimas	-
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	62

5. Gautinos sumos

2018 m. gruodžio 31 d. gautinas sumas sudarė:

Gautinos sumos, tūkst. Eur	Bendra suma	Abejotinos gautinos sumos	Apskaitinė vertė
Draudimo veiklos gautinos sumos:	14.522	(228)	14.294
iš draudėjų	12.524	(201)	12.323
iš tarpininkų	1.998	(27)	1.971
Perdraudimo ir persidraudimo veiklos gautinos sumos	1.184	(204)	980
Kitos gautinos sumos	482	(63)	419
Regresu atgautinos sumos	1.143	-	1.143
Iš viso	17.331	(495)	16.836

2018 m. gruodžio 31 d. kitas gautinas sumas sudaro 107 tūkst. Eur gautinų sumų už išmokėtas žalas ir 312 tūkst. Eur kitų gautinų sumų.

Regresu atgautinos sumos įvertinamos remiantis istoriniais išieškotų mokėjimų statistiniais duomenimis Lietuvos savanoriškam transporto priemonių draudimui ir transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimui.

Tikėtini sukauptų gautinų sumų mokėjimai nustatomi remiantis atgavimo trikampiais pagal Bendrovės šešerių metų empirinius duomenis. Gautinoms sumoms įvertinti naudojami pagal šiuos trikampius apskaičiuoti atgavimo koeficientai.

Apskaičiuojant dabartinę vertę buvo taikyta EDPPĮ nerizikinga palūkanų norma 2018 m. gruodžio 31 d. ir 75 proc. atsargumo koeficientas.

2017 m. gruodžio 31 d. gautinas sumas sudarė:

Gautinos sumos, tūkst. Eur	Bendra suma	Abejotinos gautinos sumos	Apskaitinė vertė
Draudimo veiklos gautinos sumos:	15.591	(552)	15.039
iš draudėjų	12.690	(479)	12.211
iš tarpininkų	2.901	(73)	2.828
Perdraudimo ir persidraudimo veiklos gautinos sumos	504	(248)	256
Kitos gautinos sumos	275	(62)	213
Regresu atgautinos sumos	1.623	-	1.623
Iš viso	17.993	(862)	17.131

2017 m. gruodžio 31 d. kitas gautinas sumas sudaro 134 tūkst. Eur gautinų sumų už išmokėtas žalas ir 79 tūkst. Eur kitų gautinų sumų.

Regresu atgautinos sumos įvertinamos remiantis istoriniais išieškotų mokėjimų statistiniais duomenimis Lietuvos savanoriškam transporto priemonių draudimui ir transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimui.

Tikėtini sukauptų gautinų sumų mokėjimai nustatomi remiantis atgavimo trikampiais pagal Bendrovės penkerių metų empirinius duomenis. Gautinoms sumoms įvertinti naudojami pagal šiuos trikampius apskaičiuoti atgavimo koeficientai.

Apskaičiuojant dabartinę vertę buvo taikyta EDPPĮ nerizikinga palūkanų norma 2017 m. gruodžio 31 d. ir 75 proc. atsargumo koeficientas.

Abejotinos sumos	tūkst. Eur
Atidėjimai 2017 m. sausio 1 d.	(1.465)
Atidėjimų sumažėjimas	603
Atidėjimai 2017 m. gruodžio 31 d.	(862)
Atidėjimų sumažėjimas	367
Atidėjimai 2018 m. gruodžio 31 d.	(495)

6. Pinigai sąskaitose ir kasoje

Straipsnial, tūkst. Eur	2018.12.31	2017.12.31
Pinigai bankų sąskaitose	14.350	11.528
Pinigai kelyje	-	430
Iš viso	14.350	11.958

2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo terminuotų indelių, kurių terminas buvo trumpesnis nei 3 mėnesiai.

2018 m. gruodžio 31 d. apribojimų banko sąskaitoms nebuvo (2017 m. gruodžio 31 d. – 30 tūkst. Eur).

7. Sukauptos pajamos ir atidėtosios sąnaudos

Straipsniai, tūkst. Eur	2018.12.31	2017.12.31
Atidėtosios įsigijimo sąnaudos:		
Tiesioginio draudimo komisiniai	6.273	6.650
Atidėtuju įsigijimo sąnaudų iš viso	6.273	6.650
Kitos išankstinio apmokėjimo išlaidos ir sukauptos pajamos:		
Atidėtosios mokesčio Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biurui sąnaudos	211	220
Atidėtieji komisiniai	2.191	3.223
Kitos atidėtosios sąnaudos	467	194
Atidėtuju sąnaudų iš viso	2.869	3.637
Iš viso sukauptų pajamų ir atidėtuju sąnaudų	9.142	10.287

Atidėtasių komisinių sąnaudas sudaro iš anksto sumokėti komisiniai pagal garantinio laikotarpio pratešimo draudimo sutartis, kurios nėra įsigaliojusios ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, tačiau buvo sumokėtos.

Atidėtuju įsigijimo sąnaudų judėjimas:

Straipsniai	tūkst. Eur
2016 m. gruodžio 31 d.	8.619
Pasirašyti komisiniai (16 pastaba)	16.046
Atidėtuju įsigijimo sąnaudų amortizacija	(18.015)
2017 m. gruodžio 31 d.	6.650
Pasirašyti komisiniai (16 pastaba)	15.459
Atidėtuju įsigijimo sąnaudų amortizacija	(15.836)
2018 m. gruodžio 31 d.	6.273

2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. atidėtasių įsigijimo sąnaudas pagal draudimo rūšis sudarė:

Straipsniai, tūkst. Eur	2018.12.31	2017.12.31
1. Medicininių išlaidų draudimas	547	490
2. Pajamų apsaugos draudimas	242	306
3. Nelaimingu atsitikimų darbe draudimas	-	-
4. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	1.405	1.745
5. Kitas transporto priemonių draudimas	1.514	1.541
6. Jūrų, oro ir sausumos transporto priemonių draudimas	30	31
7. Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	2.090	2.050
8. Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	258	284
9. Kredito ir laidavimo draudimas	87	98
10. Teisinių išlaidų draudimas	-	-
11. Pagalbos draudimas	73	88
12. Finansinių nuostolių draudimas	27	17
Iš viso	6.273	6.650

8. Įstatinis kapitalas ir rezervai

Įstatinis kapitalas

2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 47.184 tūkst. Eur (2017 m. gruodžio 31 d. – 47.184 tūkst. Eur). Bendrovės įstatinis kapitalas padalintas į 6.402.217 paprastų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominalioji vertė yra 7,37 euro. 2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. visos akcijos buvo pilnai apmokėtos.

	2018.12.31		2017.12.31	
	Suma	Tūkst. Eur	Suma	Tūkst. Eur
Balsavimo teisę suteikiančios paprastosios akcijos	6.402.217	47.184	6.402.217	47.184

Kiekviena akcija suteikia teisę balsuoti akcininkų susirinkimuose, teisę gauti dividendus, kai jie paskelbiami, ir teisę į likvidacinių turų.

Bendrovės akcininkai	2018.12.31		2017.12.31	
	Akcijų skaičius	Dalis įstatiniame kapitale, %	Akcijų skaičius	Dalis įstatiniame kapitale, %
ASA „Gjensidige Forsikring“	6.400.091	99,97	6.400.091	99,97
Fiziniai asmenys	2.126	0,03	2.126	0,03
Iš viso	6.402.217	100	6.402.217	100

Pagal Lietuvos Respublikos draudimo įstatymą draudimo bendrovės akcinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 1 mln. eurų. 2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė tenkino šį reikalavimą.

Akcijų piedai

2014 m. padidinus Bendrovės įstatinį kapitalą 860.000 akcijų, buvo suformuoti akcijų piedai, kuriuos sudaro išleistų akcijų nominaliosios vertės pervašių suma. Akcijos nominalioji vertė yra 28,96, išleidimo vertė yra 43,44 Eur. Per 2018 m. akcijų piedų suma nepasikeitė.

Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas sudaromas dėl ilgalaikio materialiojo (nekilnoamojo) turto vertės padidėjimo, gauto perkainojus turą. Perkainojimo rezervas mažinamas, kai perkainotas turtas nukainojamas, nurašomas, nudėvimas ar perleidžiamas kitų asmenų nuosavybėn. Perkainojimo rezervo dalimi, sudaryta perkainojus materialuij turą, gali būti didinamas įstatinis kapitalas. Iš perkainojimo rezervo negali būti mažinami nuostoliai.

9. Techniniai atidėjiniai
9.1. Perkeltų įmokų techninis atidėjinys

Toliau pateikiamas perkeltų įmokų techninio atidėjinio pasikeitimas gruodžio 31 d.:

Straipsniai, tūkst. Eur	2018 m.			2017 m.		
	Bendroji vertė	Perdraudikų dalis	Grynoji vertė	Bendroji vertė	Perdraudikų dalis	Grynoji vertė
Likutis laikotarpio pradžioje	48.616	(361)	48.255	52.503	(511)	51.992
Pasikeitimai per laikotarpį	(264)	71	(193)	(3.887)	150	(3.737)
Likutis laikotarpio pabaigoje	48.352	(290)	48.062	48.616	(361)	48.255

Perkeltų įmokų techninio atidėjinio detalizavimas pagal draudimo rūšis gruodžio 31 d.:

Draudimo grupės, tūkst. Eur	2018 m.			2017 m.		
	Bendroji vertė	Perdraudikų dalis	Grynoji vertė	Bendroji vertė	Perdraudikų dalis	Grynoji vertė
1. Medicininių išlaidų draudimas	5.384	-	5.384	5.023	-	5.023
2. Pajamų apsaugos draudimas	1.471	-	1.471	1.529	-	1.529
3. Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-	-	-	-
4. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	17.579	-	17.579	17.682	-	17.682
5. Kitas transporto priemonių draudimas	11.264	-	11.264	11.255	-	11.255
6. Jūrų, oro ir sausumos transporto priemonių draudimas	217	-	217	221	-	221
7. Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	9.454	-	9.454	9.551	-	9.551
8. Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	1.605	-	1.605	1.814	-	1.814
9. Kredito ir laidavimo draudimas	741	(290)	451	873	(361)	512
10. Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-	-	-	-
11. Pagalbos draudimas	502	-	502	577	-	577
12. Finansinių nuostolių draudimas	135	-	135	91	-	91
Iš viso	48.352	(290)	48.062	48.616	(361)	48.255

9.2. Numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio struktūra

Toliau pateikiamas numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio pokytis gruodžio 31 d.:

Straipsniai	2018 m.			2017 m.		
	Bendroji vertė	Perdraudikų dalis	Grynoji vertė	Bendroji vertė	Perdraudikų dalis	Grynoji vertė
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	57.658	(12.500)	45.158	57.525	(10.309)	47.216
Pasikeitimas per laikotarpį	(2.588)	2.864	276	133	(2.191)	(2.058)
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	55.070	(9.636)	45.434	57.658	(12.500)	45.158

Toliau pateikiamas numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio detalizavimas pagal draudimo rūšis gruodžio 31 d.:

Draudimo grupės, tūkst. Eur	2018 m.			2017 m.		
	Bendroji vertė	Perdraudikų dalis	Grynoji vertė	Bendroji vertė	Perdraudikų dalis	Grynoji vertė
1. Medicininių išlaidų draudimas	1.570	-	1.570	1.538	-	1.538
2. Pajamų apsaugos draudimas	313	-	313	488	-	488
3. Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-	-	-	-
4. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	39.887	(8.264)	31.623	42.958	(10.931)	32.027
5. Kitas transporto priemonių draudimas	2.618	-	2.618	2.612	-	2.612
6. Jūrų, oro ir sausumos transporto priemonių draudimas	677	(214)	463	270	-	270
7. Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	4.621	(141)	4.480	3.384	(321)	3.063
8. Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	3.326	(563)	2.763	3.946	(601)	3.345
9. Kredito ir laidavimo draudimas	1.908	(454)	1.454	2.317	(647)	1.670
11. Pagalbos draudimas	133	-	133	131	-	131
12. Finansinių nuostolių draudimas	17	-	17	14	-	14
Iš viso	55.070	(9.636)	45.434	57.658	(12.500)	45.158

Gruodžio 31 d. ne gyvybės draudimo numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio struktūra buvo:

Numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio straipsniai	2018 m.	2017 m.
Praneštos, bet neapmokėtos žalos	41.842	42.282
Jvykusios, bet nepraneštos žalos	12.660	13.334
Žalų sureguliuavimo sąnaudos	3.135	4.585
Regresso tvarka numatomos atgauti sumos	(2.566)	(2.544)
Perdraudikų dalis praneštose, bet neapmokėtose žalose	(9.671)	(12.141)
Perdraudikų dalis jvykusiose, bet nepraneštose žalose	(108)	(112)
Perdraudikų dalis žalų sureguliuavimo sąnaudose	(277)	(583)
Perdraudikų dalis regreso tvarka numatomose atgauti	419	337
Iš viso	45.434	45.158

9.3. Nepasibaigusios rizikos techninis atidėjinys

Nepasibaigusios rizikos techninio atidėjinio dydžiai gruodžio 31 d.:

Straipsniai, tūkst. Eur	2018 m.	2017 m.
Draudimas	2.792	4.039
Perdraudimas	-	-
Iš viso	2.792	4.039

Toliau pateiktas nepasibaigusios rizikos techninio atidėjinio detalizavimas pagal draudimo rūšis gruodžio 31 d.:

Draudimo grupės, tūkst. Eur	2018 m.	2017 m.
1. Medicininių išlaidų draudimas	475	295
2. Pajamų apsaugos draudimas	19	1
3. Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-
4. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	532	952
5. Kitas transporto priemonių draudimas	445	678
6. Jūrų, oro ir sausumos transporto priemonių draudimas	118	126
7. Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	1.103	1.881
8. Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	35	9
9. Kredito ir laidavimo draudimas	45	80
11. Pagalbos draudimas	14	11
12. Finansinių nuostolių draudimas	6	6
Iš viso	2.792	4.039

9.4. Ne gyvybės draudimo techninių atidėjinių judėjimas

Ne gyvybės draudimo techninių atidėjinių judėjimas per 2018 m. ir 2017 m.:

Straipsniai, tūkst. Eur	Perkelty įmokų	Numatomų išmokėjimų	Nepasi- baigusios rizikos	Iš viso
Bendroji vertė				
2016 m. gruodžio 31 d.	52.503	57.525	5.347	115.375
Pasikeitimas per laikotarpį	(3.887)	133	(1.308)	(5.062)
2017 m. gruodžio 31 d.	48.616	57.658	4.039	110.313
Pasikeitimas per laikotarpį	(264)	(2.588)	(1.247)	(4.099)
2018 m. gruodžio 31 d.	48.352	55.070	2.792	106.214
Perdraudimo dalis				
2016 m. gruodžio 31 d.	(511)	(10.309)	-	(10.820)
Pasikeitimas per laikotarpį	150	(2.191)	-	(2.041)
2017 m. gruodžio 31 d.	(361)	(12.500)	-	(12.861)
Pasikeitimas per laikotarpį	71	2.864	-	2.935
2018 m. gruodžio 31 d.	(290)	(9.636)	-	(9.926)
Grynoji vertė				
2017 m. gruodžio 31 d.	48.255	45.158	4.039	97.452
2018 m. gruodžio 31 d.	48.062	45.434	2.792	96.288

10. Kiti įsipareigojimai

Straipsniai, tūkst. Eur	2018.12.31	2017.12.31
<i>Kiti įsipareigojimai</i>	6.536	8.645
Avansiniai mokėjimai už draudimo sutartys, kurios įsigalios ateityje	6.310	8.119
Permos	-	346
Kiti mokėjimai	226	180
<i>Mokesčiai, socialinio draudimo įmokos ir kiti įsipareigojimai:</i>	1.354	1.192
Mokesčiai	161	111
Socialinio draudimo įmokos	486	479
Atlyginimai	96	121
Kita	611	481
Iš viso	7.890	9.837

11. Atidėjiniai

Straipsniai, tūkst. Eur	Persikėlimas	Restruktūrizacija	Iš viso
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, 2016 m. gruodžio 31 d.	702	941	1.643
Nauji atidėjiniai	-	700	700
Per metus panaudoti atidėjiniai	(689)	(906)	(1.595)
Perklasifikavimas į atidėjinius	(13)	218	205
Perklasifikavimas iš atidėjinių	-	(462)	(462)
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, 2017 m. gruodžio 31 d.	-	491	491
Nauji atidėjiniai	-	470	470
Per metus panaudoti atidėjiniai	-	(686)	(686)
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, 2018 m. gruodžio 31 d.	-	275	275

Persikėlimo atidėjinys

2015 metais Bendrovė parengė planą po bendrovių juridinio susijungimo persikelti į naujas patalpas. Paskelbus planą, Bendrovė pripažino 780 tūkst. Eur atidėjinį numatytomis persikėlimo sąnaudoms, išskaitant sutarčių nutraukimo, konsultacijų sąnaudas. Sąnaudos apskaičiuotos remiantis susijusių sutarčių nuostatomis. Persikėlimas baigtas 2016 m., 428 tūkst. Eur atidėjinio suma buvo atstatyta per metus ir iutraukta į administracines sąnaudas. 2016 m. iš AAS „Gjensidige Baltic“ perimtas 350 tūkst. Eur atidėjinys. 2017 m. perkėlimas buvo baigtas.

Restruktūrizacijos atidėjinys

2018 m. Bendrovė įsipareigojo laikytis plano dėl bendrovių susijungimo restruktūruoti Bendrovės veiklą, kad būtų pasiekta geriausių rezultatų. Paskelbus planą, Bendrovė pripažino 470 tūkst. Eur eurų atidėjinį numatytomis restruktūrizacijos sąnaudoms, išskaitant išmokas nutraukus darbo sutartis. Sąnaudos apskaičiuotos remiantis susijusių sutarčių nuostatomis. 686 tūkst. Eur atidėjinys buvo panaudotas per metus (išskaitant toliau aprašytą dalį). Tikimasi, kad restruktūrizavimas bus baigtas iki 2019 m. gruodžio mėn.

2017 m. Bendrovė įsipareigojo laikytis plano dėl bendrovių susijungimo restruktūruoti Bendrovės veiklą, kad būtų pasiekta geriausių rezultatų. Paskelbus planą, Bendrovė pripažino 700 tūkst. Eur eurų atidėjinį numatytomis restruktūrizacijos sąnaudoms, išskaitant sutarčių nutraukimo, konsultacijų sąnaudas, išmokas nutraukus darbo sutartis ir programinės įrangos keitimo išlaidas. Sąnaudos apskaičiuotos remiantis susijusių sutarčių nuostatomis. 906 tūkst. Eur atidėjinys buvo panaudotas per metus. Tikimasi, kad restruktūrizavimas bus baigtas iki 2018 m. gruodžio mėn.

12. Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos

Straipsniai, tūkst. Eur	2018.12.31	2017.12.31
Sukauptos komisinių sąnaudos	2.200	2.138
Sukauptos sąnaudos negautoms sąskaitoms	739	668
Nepanaudotų atostogų rezervas	980	885
Metiniai priedai darbuotojams	782	591
Metiniai priedai tarpininkams	238	250
Sukaupti perdraudimo komisiniai	97	119
Iš viso	5.036	4.651

13. Ne gyvybės draudimo veiklos rezultatai

Valstybė, kurioje sudaryta draudimo sutartis	Pasirašytoji mokos, tūkst. Eur	
	2018 m.	2017 m.
Lietuvos Respublika	66.392	69.961
Kitos Europos Sąjungos valstybės narės	49.152	45.143
Iš viso	115.544	115.104

Toliau pateikiami detalius ne gyvybės draudimo veiklos rezultatai už 2018 m.:

Straipsniai, tūkst. Eur	Pasirašytoji mokos	Uždirbtos mokos	Išmokų sąnaudos	Veiklos sąnaudos	Perdraudimo veiklos rezultatas
Draudimas	115.544	115.808	(73.016)	(35.848)	(1.927)
Vidinis perdraudimas	-	-	-	-	-
Iš viso	115.544	115.808	(73.016)	(35.848)	(1.927)

Toliau pateikiami 2018 m. ne gyvybės draudimo veiklos rezultatai pagal draudimo grupes:

Draudimo grupės, tūkst. Eur	Pasirašytoji mokos	Uždirbtos mokos	Išmokų sąnaudos	Veiklos sąnaudos	Perdraudimo veiklos rezultatas
1. Medicininių išlaidų draudimas	16.760	16.400	(12.477)	(4.151)	(25)
2. Pajamų apsaugos draudimas	3.241	3.299	(1.225)	(1.469)	(10)
3. Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-	-	-
4. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	47.162	47.265	(31.191)	(11.393)	(330)
5. Kitas transporto priemonių draudimas	21.505	21.496	(15.766)	(6.695)	(478)
6. Jūrų, oro ir sausumos transporto priemonių draudimas	900	903	(467)	(418)	137
7. Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turui	18.370	18.467	(10.117)	(8.215)	(713)
8. Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	3.770	3.978	(650)	(1.838)	(96)
9. Kredito ir laidavimo draudimas	1.668	1.799	(313)	(836)	(376)
10. Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-	-	-
11. Pagalbos draudimas	1.860	1.936	(794)	(718)	(28)
12. Finansinių nuostolių draudimas	308	265	(16)	(115)	(8)
Iš viso	115.544	115.808	(73.016)	(35.848)	(1.927)

Toliau pateikiami detaliūs ne gyvybės draudimo veiklos rezultatai už 2017 m.:

Straipsniai, tūkst. Eur	Pasirašytos įmokos	Uždirbtos įmokos	Išmokų sąnaudos	Veiklos sąnaudos	Perdraudimo veiklos rezultatas
Draudimas	115.104	118.991	(82.970)	(40.039)	(214)
Vidinis perdraudimas	-	-	-	-	-
Iš viso	115.104	118.991	(82.970)	(40.039)	(214)

Toliau pateikiami 2017 m. ne gyvybės draudimo veiklos rezultatai pagal draudimo grupes:

Draudimo grupės, tūkst. Eur	Pasirašytos įmokos	Uždirbtos įmokos	Išmokų sąnaudos	Veiklos sąnaudos	Perdraudimo veiklos rezultatas
1. Medicininių išlaidų draudimas	16.175	17.002	(13.010)	(4.450)	(28)
2. Pajamų apsaugos draudimas	3.550	3.762	(1.457)	(1.760)	(10)
3. Nelaimingų atsitikimų darbe draudimas	-	-	-	-	-
4. Motorinių transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimas	45.381	43.250	(33.253)	(12.009)	601
5. Kitas transporto priemonių draudimas	21.603	22.933	(17.709)	(7.435)	(555)
6. Jūrų, oro ir sausumos transporto priemonių draudimas	816	849	(714)	(420)	241
7. Draudimas nuo gaisro ir kitos žalos, padarytos turtui	19.977	23.226	(12.761)	(10.070)	(621)
8. Bendrosios civilinės atsakomybės draudimas	3.891	3.871	(1.571)	(1.872)	79
9. Kredito ir laidavimo draudimas	1.685	2.037	(1.581)	(1.228)	119
10. Teisinių išlaidų draudimas	-	-	-	-	-
11. Pagalbos draudimas	1.773	1.823	(913)	(690)	(32)
12. Finansinių nuostolių draudimas	253	238	(1)	(105)	(8)
Iš viso	115.104	118.991	(82.970)	(40.039)	(214)

14. Žalų sureguliavimo sąnaudos

Sąnaudų rūšys, tūkst. Eur	2018 m.	2017 m.
Atlyginimai ir socialinis draudimas	4.925	4.428
Ekspertų, teisininkų ir kitų specialistų paslaugos	1.943	1.991
Patalpų remontas ir išlaikymas	416	342
Mokesčiai	120	190
Informacinių technologijų sąnaudos	481	420
Transporto sąnaudos	73	100
Ryšių išlaidos (paštas, telefonai, internetas)	260	218
Nusidėvėjimas ir amortizacija	405	395
Kvalifikacijos kėlimas ir komandiruotės	120	142
Profesinių paslaugų sąnaudos	158	73
Kanceliarinės ir biurjo išlaikymo sąnaudos	25	24
Motorinio biuro mokesčiai	1.279	1.366
Kitos	185	278
Iš viso	10.390	9.967

15. Darbo užmokesčio sąnaudos

Darbo užmokesčio sąnaudos darbuotojams bei agentams, išskaitant socialinio draudimo sąnaudas, 2018 m. ir 2017 m. pateikiamos toliau:

Straipsniai, tūkst.	2018 m.	2017 m.
Eur		
Vadovybė	1.256	1.211
Kiti darbuotojai	17.929	17.854
Iš viso	19.185	19.065

2018 m. gruodžio 31 d. vadovybė sudarė generalinis direktorius ir 8 antro lygio vadovai (2017 m. gruodžio 31 d. – generalinis direktorius ir 8 antro lygio vadovai).

16. Įsigijimo sąnaudos

Sąnaudų rūšys, tūkst. Eur	2018 m.	2017 m.
Komisinis atlyginimas organizacijoms	12.833	13.472
Atlyginimai ir socialinis draudimas	6.214	6.160
Komisinis atlyginimas agentams ir darbuotojams	2.626	2.854
Reklamos ir rinkodaros sąnaudos	1.382	1.321
Patalpų remontas ir išlaikymas	1.183	1.117
Blankai ir kitos sutarčių sudarymo sąnaudos	198	239
Transporto sąnaudos	262	279
Reprezentacinės sąnaudos	185	279
Mokesčiai, išskaitant bankų mokesčius	108	130
Ryšių išlaidos (paštas, telefonai, internetas)	87	94
Kvalifikacijos kėlimas ir komandiruotės	42	113
Ilgalaike turto nusidėvėjimas ir amortizacija	56	61
Informacinių technologijų sąnaudos	14	13
Kanceliarinės ir biuro išlaikymo sąnaudos	28	26
Profesinių paslaugų sąnaudos	61	56
Kitos	211	150
Iš viso įsigijimo sąnaudų	25.490	26.364
Atidėtuju įsigijimo sąnaudų pasikeitimas	377	1.969
Įsigijimo sąnaudos, įvertinus atidėtuju įsigijimo sąnaudų pasikeitimą	25.867	28.333

17. Administracinės sąnaudos

Sąnaudų rūšys, tūkst. Eur	2018 m.	2017 m.
Atlyginimai ir socialinis draudimas	5.420	5.623
Nusidėvėjimas ir amortizacija	960	1.285
Informacinių technologijų sąnaudos	1.134	1.239
Ryšių išlaidos (paštas, telefonai, internetas)	555	617
Patalpų remontas ir išlaikymas	820	981
Reprezentacinės sąnaudos	167	187
Mokesčiai	25	233
Narystės ir mokesčiai priežiūros institucijoms	206	231
Transporto sąnaudos	124	150
Kanceliarinės ir biuro išlaikymo sąnaudos	56	75
Kvalifikacijos kėlimas ir komandiruotės	239	377
Auditų sąnaudos	35	34
Labdara ir parama	-	63
Profesinių paslaugų sąnaudos	240	115
Kitos sąnaudos	-	496
Iš viso	9.981	11.706

18. Kitos pajamos ir sąnaudos

Straipsniai, tūkst. Eur	2018 m.	2017 m.
Kitos pajamos		
Komisinis mokesčius už tarpininkavimą	126	174
Pajamos iš draudimo sutarčių nutraukimo	282	299
Kitos pajamos	111	605
Iš viso	519	1.078
Kitos sąnaudos		
Banko mokesčių sąnaudos	(137)	(102)
Kitos sąnaudos	(3)	(5)
Iš viso	(140)	(107)

19. Pelno mokesčis ir atidėtasis pelno mokesčis

2018 m. Bendrovė apskaitė 652 tūkst. Eur atidėtojo pelno mokesčio turto, kuris buvo apskaičiuotas nuo mokesčinių nuostolių ir skirtingų atidėjinių .

Straipsniai, tūkst. Eur	2018 m.	2017 m.
Ataskaitinių metų pelno mokesčis	(400)	-
Atidėtuju mokesčių pasikeitimas	252	(914)
Iš viso	(148)	(914)

Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai priskiriami šiemems straipsniams:

Straipsniai, tūkst. Eur	2018.12.31	2017.12.31
Skirtingų atidėjinių įtaka	276	(46)
Perkelti mokesčiniai nuostoliai	376	446
Atidėtojo mokesčio turtas, gryna jai vertė	652	400
 Priklause, tūkst. Eur	 31.12.2018	 31.12.2017
Lietuvai	652	400
Atidėtuju mokesčių metų pabaigoje iš viso	652	400

Remiantis vadovybės patvirtintomis finansinėmis prognozėmis ir atsižvelgiant į nuolat augančius pardavimus, Bendrovė 2019 m. ir vėliau tikisi uždirbti mokesčinio pelno. Pagal šį planą tikimasi turėti pakankamai pelno pripažintam atidėtojo mokesčio turtui panaudoti. Planuojančios vidutinės pasirašytųjų įmokų, bendraja vertė, augimas per ateinančius 3 metus yra 7,5 proc., nuostolingumo rodiklis – 64,3 %, sudėtinis rodiklis – 93 %.

2018 m. gruodžio 31 d. atidėtojo mokesčio turtas vertinamas būsimujų 3 metų planuojamu teigiamu rezultatu Lietuvoje. Atidėtojo mokesčio turtas apskaičiuojamas 60 proc. nuo būsimujų 3 metų planuojamuo pelno. Vadovybės vertinimu, atidėtojo mokesčio turtas per ateinančius 3 metus bus panaudotas.

Atidėtojo mokesčio turtas yra įvertinamas naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinuosius skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas atspindi mokesčines pasekmes, kurių Bendrovė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

Straipsniai, tūkst. Eur	2018.12.31	2017.12.31
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	6.334	128
Neapmokestinamos pajamos	(4.555)	(2.158)
Neleidžiami atskaitymai	6.589	3.612
Investicijų rezultatas	695	1.022
Mokesčinių nuostolių panaudojimas	(6.405)	(2.604)
Ataskaitinių metų apmokestinamasis pelnas (nuostoliai)	2.658	-
Ataskaitinių metų pelno mokesčis pelne (nuostoliuos e)	400	-

20. Sandoriai su susijusiomis šalimis

Susijusiomis šalimis laikomi Bendrovės akcininkas, valdybos ir priežiūros tarybos nariai, jų artimi giminaičiai bei įmonės, kuriose jie turi reikšmingą įtaką arba kontrolę.

Toliau pateikiami sandoriai per 2018 m. ir 2017 m. su susijusiomis šalimis:

Straipsniai, tūkst. Eur	2018.12.31	2017.12.31
Pasirašytos perdraudimo įmokos ASA „Gjensidige Forsikring“	(2.640)	(3.748)
Perdraudimo dalies išmokos gautos iš ASA „Gjensidige Forsikring“	2.594	805
Investicinės sąnaudos, sumokėtos ASA „Gjensidige Forsikring“	(11)	(13)
Mokėtina suma ASA „Gjensidige Forsikring“ (perdraudimas)	221	188
Mokėtina suma ASA „Gjensidige Forsikring“ (kitas)	183	-
Kitos pajamos su ASA „Gjensidige Forsikring“	208	193
Kitos sąnaudos su ASA „Gjensidige Forsikring“	(224)	(67)
Kita	(183)	-
Gautina suma iš ASA „Gjensidige Forsikring“	-	21

Susijusios šalys:

ASA „Gjensidige Forsikring“

21. Norminių aktų laikymasis

Finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną Bendrovė tenkino Lietuvos Respublikos norminių aktų reikalavimus, keliamus draudimo bendrovių investicijų struktūrai.

2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė vykdė draudimo bendrovių mokumo atsargos reikalavimus.

22. Veiklos nuoma

Veiklos nuoma – 2018 m. Bendrovės nuomas sąnaudos sudarė 1.997 tūkst. Eur (2017 m. – 1.757 tūkst. Eur).

2018 m. ir 2017 m. Bendrovė savo veikloje naudojo išnuomotus automobilius, patalpas ir kompiuterinę įrangą. Automobilių nuomas sutartys sudarytos su UAB „Swedbank lizingas“. Kompiuterinės įrangos nuomas

sutartys sudarytos su UAB „Balnetos komunikacijos“ dėl serverių nuomos. Draudimo veiklai vykdyti Bendrovė nuomojasi patalpas pagal sutartis su fiziniais ir juridiniais asmenimis.

Būsimas minimalias nuomas įmokas pagal sudarytas neatšaukiamas veiklos nuomas sutartis sudaro:

	2018 m.	2017 m.
Mažiau nei per metus	1.451	1.634
Nuo vienerių iki penkerių metų	3.736	3.916
Daugiau nei per penkerius metus	2.145	-
Iš viso	7.332	5.550

23. Neapibrėžtumai ir įsipareigojimai

Teisminiai nagrinėjimai – 2018 m. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nedalyvavo jokiose teisminėse procedūrose, kurios, vadovybės nuomone, turėtų reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

24. Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo

Nuo 2018 m. gruodžio 31 d. iki finansinių ataskaitų išleidimo datos nebuvo poataskaitinių įvykių, kurie turėtų reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

Finansinės ataskaitos Bendrovės vadovybės vardu buvo pasirašytes 2019 m. vasario 13 d.

Generalinis direktorius

Vyriausioji buhalterė

Vyriausasis aktuaras

Marius Jundulas

Jolanta Markelienė

Jurgis Navikas